

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

Rynki towarowe

01253.

22 CZER 1951

ROK III

Nr. 10/13/

1951

Tylko do użytku służbowego

SPIS RZECZY

/głównejsze artykuły/

	str.
Sytuacja na rynkach zbożowych	1
5-letnia umowa brytyjsko-irlandzka na dostawy bekonu i wieprzowiny	5
Import jaj do Szwajcarii w I kw. 1951 r.	9
Meldunki z międzynarodowego rynku skór surowych	11
Bliski Wschód - potencjalny rynek zbytu na cukier	13
Znaczna aktywność rynku herbaty w Chinach Ludowych	17
Meldunki z rynku węglowego	19
Zagrożenie rafinerii naftowych w świecie kapitalistycznym	23
Eksport ceramiki japońskiej w 1950 r.	27
Meldunki z międzynarodowego rynku kauczuku	31
Światowy eksport wełny w I-iej połowie bieżącego sezonu..	35
Meldunki z międzynarodowego rynku żelaza i stali.....	43
Meldunki z międzynarodowego rynku metali kolorowych	46
Terminy dostaw inwestycyjnego sprzętu elektrotechnicznego w niektórych krajach kapitalistycznych.....	52

Z a ł a c z n i k

Sytuacja na rynku bawełny państw kapitalistycznych

x
x x

Światowe ceny rynkowe - 1938 - V.1951.

Notowania giełd towarowych w Londynie i New Yorku na primo ostatnich 6-ciu miesięcy.

Wykresy cen kauczuku i cyny w okresie od 17.V. do 15.VI.1951 r.

Najważniejsze informacje:

- RYNKI ZBOŻOWE:** tendencje stabilizacyjne, raczej słabnące, atmosfera wyczekiwania. Poprawa przewidywań zbiorów pszenicy w USA. Niemcy Zachodnie płacą za pszenicę pakistańską po \$ 81,20 fob za tonę, kupując 160.000t.
- RYNEK MIĘSNY:** podpisanie 5-cio letniej umowy irlandzko - angielskiej na dostawy do Wielkiej Brytanii całej nadwyżki eksportowej trzody chlewnej, bekonu i wieprzowiny Irlandii. Całkowity import mięsa do Anglii wyniósł w pierwszych 4 miesiącach b.r. jedynie połowę importu za okres I-IV.1950 r. a import wołowiny łącznie z puszkowaną spadł nawet do 1/6. Francja znosi zakaz importu świeżego mięsa wołowego oraz bydła.
- RYNEK SKÓR:** tendencje raczej słabnące, prócz rynku południowo amerykańskiego. IAPI odstępuje od aukcyjnej sprzedaży skór, utrzymując ceny niezmienną. Trudne warunki kupna na rynku brazylijskim. Spadek notowań w Anglii i we Francji.
- RYNEK CUKRU:** tendencje mocne. Kuba powiększa o 200.000 t. kwotę "wolnego eksportu". Bliski Wschód potencjalnym rynkiem zbytu na cukier, importując w 1950 r. o 85% więcej niż przed wojną i o 17% więcej niż w 1949 r.
- RYNEK WĘGLA:** szacunek deficytu węglowego w krajach zach. europejskich w 1951 r. wynosi 22-25 mln.ton. Zapotrzebowanie na III kw.b.r. przekracza preliminowane dostawy o 8-9 mln.ton. Import węgla amerykańskiego w I-iej połowie 1951 r. wyniesie 9 mln.ton. Niemcy Zachodnie protestują przeciwko utrzymaniu na niezmiennym poziomie ich kontyngentu eksportowego, co powoduje odroczenie konferencji alokacyjnej w Genewie. Wzrost zapasów węgla we Włoszech.
- RYNEK KAUCZUKU:** spadek cen kauczuku w maju wyniósł 20%. Pierwsza dekada czerwca przynosi lekkie wzmocnienie tendencji. Spadek wydajności plantacji cejlońskich o 30%. Indonezja podnosi cło wywozowe na kauczuk o 19%. Przejawy "nasycenia" rynku amerykańskiego. Brazylia importuje kauczuk z Malajów.

- RYNEK DRZEWA I CELULOZY: Anglia kupuje 300-350 tys. szt. tarcicy w Kanadzie. Szwedzi obniżają cenę eksportową celulozy do USA. Tendencje na rynku europejskim mocne, lecz są oznaki pewnego osłabienia.
- RYNEK WĘLNY: tendencje słabnące - w pierwszej dekadzie czerwca niezdecydowane. Anglia zawiera prowizoryczny układ systemu cen rezerwowych z dominiami t.zw. UK. - Dominion Wool Disposals.
- RYNEK BAWELNY: tendencje słabnące, szczególnie na rynku amerykańskim w dostawach terminowych. Egipt obniża cło eksportowe o 75%. Spadek cen przędzy bawełnianej w Japonii. Ponownie wyższe szacunki zbiorów bawełny w nadchodzącym sezonie.
- RYNEK ŻELAZA I STALI: nadal wzmacniający się sellers' market. Coraz dotkliwszy brak stali na cele produkcji cywilnej w USA. Zwiększenie dostaw stali nierdzewnej na produkcję wojenną w Stanach Zjednoczonych, w niektórych wypadkach o 100%. Szacunek eksportu stali z Anglii w 1951 r. wynosi o przeszło 1/2 mln. ton mniej niż wywóz w 1950 r. - produkcja stali w Anglii osiągnąć ma poziom 16 mln. ton. Terminy dostaw w Niemczech Zachodnich sięgają już 15 miesięcy, we Francji 6-7 miesięcy. Na rynku belgijskim tendencje wyjątkowo mocne, wprowadzenie pozwoleń eksportowych.
- RYNEK METALI KOLOROWYCH: słabnące tendencje na rynku cyny. USA obniża oficjalną cenę ponownie o 3 ¢ na lb. Od lutego do czerwca cyna na giełdzie londyńskiej zniżkowała o pełnych 38%. Wyjątkowo silne tendencje na rynku cynku utrzymują się nadal.

Zboża i okopowe

Sytuacja na rynkach zbożowych.

Na światowych rynkach zboża panuje tendencja zniżkowa. Rynek reaguje w ostatnim okresie przeważnie na wiadomości, powodujące zniżkę cen. Pochodzą one w chwili obecnej przeważnie z rynku amerykańskiego. Główne z nich to "pomoc" zbożowa dla Indii, walka o kierunek polityki cen w USA między blokiem farmerów a organizacjami robotniczymi i przemysłowymi oraz przewidywania dotyczące zbiorów.

Sprawa "pomocy" dla Indii stanowi czynnik niepewności wielkiej doniosłości, jest to bowiem kwestia wysłania lub niewysłania z USA jednego do dwóch milionów ton zboża w ciągu najbliższych 2 miesięcy. Taka ilość zboża może uniemożliwić, ze względów transportowych, wysyłanie wszelkich dodatkowych ilości zboża poza już przewidzianym programem. Z drugiej strony, mimo uchwalenia pożyczki dla Indii, w USA nie jest dotąd wiadome, czy Indie przyjmą warunki tej pożyczki, a w takim wypadku 2 miliony ton ziarna mogłyby zostać zwolnione dla innych odbiorców, co byłoby czynnikiem działającym silnie na obniżkę cen.

Napężenie stosunków między blokiem farmerów a organizacjami robotniczymi i przemysłowymi USA zwiększa się na tle sprawy kontroli cen i płac. Związki Zawodowe odrzucają możliwość przedłużenia wszelkiej kontroli płac, jeżeli nie zostałyby jednocześnie wprowadzone ceny maksymalne w rolnictwie. Niepewność co do ostatecznego rozstrzygnięcia tej sprawy powoduje zamieranie handlu terminowego. W związku z tym w ostatnich dniach zawarto o wiele więcej transakcji gotówkowych na kukurydzę niż normalnie o tej porze roku.

Trzecim ważnym czynnikiem wpływającym na rynek są raporty o stanie zasiewów i o perspektywach zbiorów. W ciągu maja nie zaszły na ogół większe zmiany w przewidywaniach zbiorów na północnej półkuli. Jedynie obliczenia prywatnych ekspertów w USA zwiększyły przyszły zbiór pszenicy ozimej z 17 na 19 mln. ton. Obszary nie brane uprzednio w rachubę, po silnych deszczach mają dać pewne plony. Poprzednia, bardzo niska ocena wydaje się więc świadomie przesadzona w celach spekulacyjnej - gry na wyżkę. Obecne sprostowanie tym bardziej więc wzmacnia tendencje zniżkowe.

W Kanadzie ujawniła się tendencja zniżkowa nie tylko w ocenach pszenicy, ale i w mocnej dotychczas pozycji żyta, na które brak obecnie zapotrzebowania. Nieco słabiej zniżkowały też jęczmień i owies. Zapotrzebowanie

jest na ogół słabe; Holandia i Francja zakupiły jęczmień kanadyjski po cenach \$ 75.20 - 76.90 za tonę cif, zależnie od portu przeznaczenia.

Plaga szarańczy grozi Indiom.

Fachowcy ostrzegli rząd indyjski, że w nadchodzącym miesiącu należy się spodziewać większego nalotu szarańczy. Dokonano już pewnych prac zabezpieczających, aby móc szybko zapobiegać bezpośredniemu niebezpieczeństwu. Informacje z Pakistanu i z Iranu wskazują, że wylęg postępuje na wielką skalę. W ciągu czerwca chmary szarańczy mogą osiągnąć Indie; pierwsze fale już nadleciały.

Transakcje zbożowe.

Portugalia zakupiła ładunek pszenicy gatunku "Hard Winters" i 2 ładunki "red winter" oraz 4.000 ton manitoba Nr.5 i 2.700 ton pszenicy z Ontario.

W Holandii oferowany był w pierwszym tygodniu czerwca jęczmień z Iraku po \$ 102.20 za tonę, z wysyłką lipiec-sierpień i sierpień-wrzesień br. oraz owies kanadyjski po \$ 76.30 za tonę cif Antwerpia, transakcji jednak nie zawarto.

We Włoszech została odsprzedana do Francji żółta kukurydza amerykańska celem odciążenia rynku, ceny jednak nie uległy poprawie.

W Kanadzie zakupują jęczmień w większych ilościach kraje szterlingowe; ostatnio również Anglia i Dania. Jęczmień argentyński, chociaż lepszy gatunkowo, nie znajduje nabywców przy oferowanej cenie \$ 110.60 za tonę cef Anglia.

Ostateczne warunki zakupu pszenicy pakistańskiej przez Niemcy Zachodnie przedstawiają się następująco: Niemcy odbierają 160 tysięcy ton pszenicy z nowych zbiorów po cenie \$ 81.20 za tonę fob i wysyłka zacznie się w czerwcu br.

Niemcy Zachodnie zakupiły poza tym w ciągu ostatnich 2 miesięcy: 20.000 ton pszenicy z La Platy /Argentyna/ po \$ 132.-, 30.000 ton tureckiego jęczmienia po \$ 109.20, 8.500 ton jęczmienia marokańskiego po \$ 102.-, 10.000 ton jęczmienia irackiego po \$ 102.20 - 103.60, 6.000 ton owsa z Chile i 4.000 ton jęczmienia oraz 18.000 ton pszenicy na paszę z Francji. Dostawy z USA wyniosły w tym okresie około 300.000 ton różnych zbóż, przeważnie pszenicy i maki pszennej.

Na rynku w Antwerpii w początku czerwca panował zupełny zastój przypominający czasy kryzysów gospodarczych.

Dla zobrazowania trendu cen zboża podane są poniżej

notowania zbożowej giełdy kanadyjskiej w Winnipeg na pszenicę manitoba nr.1 w centach za bushel.

<u>Data</u>	<u>Notowanie</u>
30.5.	231
31.5.	231 1/4
1.6.	231 5/8
2.6.	232
4.6.	232
5.6.	231 5/8
6.6.	231 1/4

Jak wynika z powyższego, wahania są minimalne i potwierdzają pogląd o zastoju mimo dużych wysyłek zboża zarówno z Kanady, jak i z USA w związku z poprzednio zawartymi kontraktami i w ramach paktu pszenicznego.

Konsumcja ziemniaków w Niemczech Zachodnich.

Zeszłoroczny rekordowy urodzaj ziemniaków w Niemczech Zachodnich znacznie poprawił ciężką z natury sytuację żywnościową i hodowlaną tej części Niemiec. Dotyczyło to specjalnie wyżywienia trzody chlewnej, która wg. obliczeń z marca 1951 r. osiągnęła bezmała przedwojenny stan pogłowia, mimo, że Niemcy Zachodnie nie zdolne są wyżywić nierogaciznę z własnej produkcji rolnej.

Zeszłoroczne zbiory ziemniaków, wynoszące 28 mln. ton, były o 7.1 mln. ton większe niż w roku 1949. Odpowiadało to powiększeniu zbiorów zboża o 1,8 mln. ton, a więc także oszczędności na imporcie ziarna i maki.

Właściwe zużycie ziemniaków przy tak wielkim urodzaju zależy w znacznym stopniu od rozmieszczenia ich nadwyżek w kraju. Przewóz bowiem ziemniaków, przeznaczonych na wyżywienie inwentarza, jest na dalsze odległości nieopłacalny. Ogólna specyfikacja przeznaczenia ziemniaków przedstawiała się w mil. ton następująco.

ewentualne straty	2,8
sadzeniaki	2,5
spożycie	8,3
gorzelnie	0,4
inne cele	0,5
pozostałość na żywienie trzody	---13,5---
razem	28.-

Jak wynika z powyższej tabeli na żywienie inwentarza pozostało 13,5 mln. ton tj. około połowę zbiorów. Z tego po odliczeniu około 1,3 mln. ton na żywienie koni, krów i ptactwa domowego pozostało około 12,2 mln. ton dla trzody chlewnej. Użycie ziemniaków na ten cel nie było jednak aż

tak duże, ponieważ część hodowców woli żywić świnie zbożem; dlatego też nie liczy się na zużycie pełnej sumy, a najwyżej około 50% tej ilości, jakiejby wymagało całkowite spasanie świń ziemniakami.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

5-letnia umowa brytyjsko-irlandzka na dostawy bekonu i wieprzowniny.

M_i_e_s_o

Dnia 24 maja b.r. podpisano w Londynie, 5-letnią umowę na dostawę bekonu i wieprzowniny z Irlandii. Umowa ta obowiązywać ma do 30.4.1956 r. Rozmowy w sprawie przedłużenia jej na dalszy rok muszą być przeprowadzone nie później niż 1.5.1953. O ile umowa zostanie przedłużona po za rok 1956 podobne rokowania będą się odbywały co rok.

Celem tej umowy jest rozwinięcie produkcji mięsa wieprzowego w Irlandii na eksport, przez zagwarantowanie w Wielkiej Brytanii rynku zbytu i odpowiednich cen.

Wielka Brytania zobowiązała się do zakupywania w okresie trwania umowy całych nadwyżek eksportowych trzody chlewnej względnie wieprzowniny z Irlandii. Irlandia zobowiązała się dostarczać minimum 90% swoich nadwyżek na rynek brytyjski.

Ceny płacone za bekon irlandzki mają być tak wysokie jak ceny płacone przez Wielką Brytanię za bekon importowany z innych krajów, a ceny żywca względnie mięsa wieprzowego o 2 sh 6 d niższe od cen płaconych w Wielkiej Brytanii producentom krajowym. Ceny te mają automatycznie ulegać zmianie w miarę zmian cen płaconych za bekon importowany z innych źródeł lub zmiany cen dla producentów krajowych.

Obecnie Dania, największy dostawca bekonu do Wielkiej Brytanii, otrzymuje cenę 229 sh za 1 cwt bekonu. Ostatnio Anglia zgodziła się na podwyższenie ceny bekonu duńskiego o 2%. Duńczycy wysunęli jednak równocześnie żądanie podwyższenia cen o dalszych 7,5% w roku 1952. Producenci brytyjscy otrzymują obecnie 53 sh 2 d za półtusze mięsa wieprzowego, czyli Irlandia otrzymałaby 50 sh 8 d. Eksport irlandzki do Wielkiej Brytanii obejmować będzie żywiec i mięso świeże.

Import bekonu i wieprzowniny z Irlandii w latach 1949 i 1950 był bardzo nieznaczny w porównaniu do lat przedwojennych. Wprawdzie umowa handlowa z roku 1948 dotyczyła również eksportu wieprzowniny ale farmerom irlandzkim nie opłacała się hodowla przy niskich cenach proponowanych przez Wielką Brytanię. Skutkiem tego produkcja mięsa wieprzowego w Irlandii uległa bardzo dużemu zmniejszeniu co odbiło się na wysokości eksportu do Wielkiej Brytanii. W roku 1938 Anglia importowała 26.800 ton bekonu i mniej więcej taką samą ilość mięsa wieprzowego. W r. 1950 import z Irlandii wynosił zaledwie 2.500 ton bekonu i 12.000 sztuk trzody

celownej.

nie

W r. 1951 Irlandia/eksportowała bekonu do W. Brytanii i obecnie nie rozporządza ona takimi nadwyżkami, któreby mogła odrazu ulokować na rynku brytyjskim. Zwiększenie dostaw na ten rynek nie będzie natychmiastowe. Komunikat ambasady irlandzkiej wydany w związku z podpisaniem układu podkreśla, że w umowie przewidziano, iż upłynie pewien okres czasu zanim poważniejsze ilości mięsa będą eksportowane do W. Brytanii.

Dostawy z Argentyny niższe niż przewidywano.

Prawdopodobnie eksport mięsa argentyńskiego do Anglii osiągnie w czerwcu zaledwie 19.000 ton w porównaniu do 32.000 dostarczonych w maju. Spadek ten przypisywany jest przede wszystkim wahaniom sezonowym ponieważ w okresie zimowym produkcja mięsa w frigorificos jest zazwyczaj mniejsza. Prócz tego hodowcy argentyńscy wstrzymują się ze sprzedażą żywca, ponieważ spodziewają się zwiększenia cen w związku z zawarciem umowy z Wielką Brytanią. Obecnie w Buenos Aires czynione są zakupy żywca na produkcję mięsa chłodzonego. Pierwsze transporty tego gatunku mięsa zostaną prawdopodobnie wysłane w lipcu, a dostarczone w sierpniu do Wielkiej Brytanii. Będą one miały charakter próby, gdyż eksport mięsa chłodzonego wymaga szarmonizowania transportu i dystrybucji.

Przyszły eksport mięsa australijskiego w niebezpieczeństwie

Australijski minister przemysłu i rolnictwa, przemawiając na początku czerwca na zebraniu Rady Rolniczej w Brisbane przestrzega, że o ile w dalszym ciągu utrzymywac się będzie istniejąca obecnie tendencja spadkowa produkcji mięsa, przy równoczesnym wzroście zaludnienia, Australia około roku 1960 nie będzie miała mięsa na eksport.

Kładąc nacisk na konieczność zwiększenia produkcji mięsa, minister podkreślił że uzyskiwane obecnie wysokie ceny na wełnę powodują przerzucenie się producentów na hodowlę baranów z zaniedbaniem uprawy zbóż i pasz.

Krytycznie niski import mięsa do Wielkiej Brytanii w ciągu pierwszych czterech miesięcy 1951

W momencie podpisywania umowy z Argentyną, czteromiesięczny import mięsa wołowego i baraniny do Wielkiej Brytanii wynosił nieco mniej niż 1/3 ilości, importowanej w tym samym okresie roku poprzedniego. Dostawy z Australii

i Nowej Zelandii bardzo znacznie spadły. Import z Nowej Zelandii wynosił zaledwie nieco więcej niż połowę przywozu z ubiegłego roku, a import z Australii zaledwie jedną trzecią. Na obniżenie eksportu z Nowej Zelandii wpłynęły strajki obsługi portów, zwiększenie konsumpcji wewnętrznej i zwyżka cen wełny.

W ciągu czterech pierwszych miesięcy bieżącego roku import wołowiny łącznie z mięsem mielonym puszkowanym wynosił zaledwie jedną szóstą części importu zeszłorocznego, a przywóz baraniny i wieprzowiny - jedną trzecią. Dostawy bekonu były stosunkowo niewielkimi, mniejsze niż w poprzednim roku, mimo że w r. 1950 poziom ich był wysoki. Natomiast dostawy szynki i bekonu w puszkach były rekordowo wysokie. Wynosiły one 21.000 ton czyli o 200 ton więcej niż w roku poprzednim. Import mrożonych królików był o 8% mniejszy niż w 1950 r. Dostawy kur, które w bieżącym roku osiągnęły wysokość 7.000 ton, były o 50% wyższe niż w roku poprzednim. Natomiast import indyków i innych gatunków drobiu spadł do jednej trzeciej wysokości importu z roku 1950.

Stały wzrost cen mięsa spowodował zniesienie zakazu importu do Francji

Rząd francuski zniósł w maju zakaz importu świeżej i ochłodzonej wołowiny oraz bydła żywego. Rozporządzenie to ma na celu obniżenie cen wołowiny, które w ciągu ostatnich dwóch miesięcy wykazały bardzo duży wzrost, oraz zwiększenie ilości tego mięsa na rynku. Cena hurtowa wołowiny I gatunku wynosiła w styczniu b.r. 210 fr. w lutym 212 fr. w marcu podskoczyła do 224 fr. a w kwietniu podniosła się aż do 288 fr. Przeciętna miesięczna cena była znacznie niższa w latach ubiegłych. W roku 1949 wynosiła ona 210, a w 1950 - 204 fr. W związku ze zwyżką cen wołowiny podniosły się również ceny mięsa końskiego, którym Francuzi starają się zastąpić mięso wołowe, z 180 fr w styczniu do 245 fr w kwietniu. Zapotrzebowanie na koninę jest obecnie większe niż produkcja krajowa. W kołach paryskich panuje przekonanie, że rząd powinien znieść cła importowe na przywóz mięsa końskiego, ponieważ intensywne zużywanie zapasów grozi zamknięciem jatek sprzedających ten gatunek mięsa.

Eksport bydła z Irlandii w roku 1950.

Najpoważniejszą pozycją eksportu irlandzkiego są zwierzęta żywe. W roku 1950 Irlandia eksportowała 494.500 sztuk zwierząt żywych czyli 6% więcej niż w roku poprzednim. Eksport bydła, stanowiący w roku 1949 46% całego wywozu z Irlandii, w roku 1950 wynosił zaledwie 42%. Ilość bydła eksportowanego w roku 1950 była znacznie mniejsza niż w 1939 roku kiedy to wywieziono 783.900 sztuk.

W porównaniu z rokiem 1949 eksport bydła opasowego zwiększył się o 44.800 sztuk ponieważ okazało się że zapasy pasz są tak małe, że nie wystarczą na utrzymanie całego pogłowia w ciągu zimy 1950/51.

Ostateczne zawarcie anglo-urugwajskiej umowy o dostawę mięsa.

Dnia 7 czerwca podpisano ostateczny tekst kontraktu anglo-urugwajskiego na dostawę mięsa. Jest on uzupełnieniem kontraktu z r. 1949. Rząd urugwajski zobowiązał się dostarczyć do dnia 22.IV.1952 r. co najmniej 20.000 ton mięsa świeżego i odpadków poubojowych oraz 3.000 ton mięsa konserwowanego po takich samych cenach jakie płacone są Argentynie. Wielka Brytania zobowiązała się do zakupu dalszych ilości mięsa o ile Urugwaj będzie mógł go więcej dostarczyć. Kontrakt ten przewiduje również wznowienie dostaw mięsa chłodzonego na takich samych warunkach na jakich dostarcza je Argentyna.

Rząd Wielkiej Brytanii zobowiązał się również do zapłacenia rządowi urugwajskiemu £ 1,5 mil. tytułem wyrównania różnicy cen i należności za mięso, dostarczone w roku 1949/50. Ustalono również, że dalsze rozmowy odnośnie do przedłużenia umowy po za rok 1952 rozpoczną się nie później niż 28.II.1952.

Przewiduje się, że dostawy mięsa będą większe niż to przewidziano kontraktem, ponieważ rząd urugwajski zarezerwował statki zdolne do przewiezienia 20.000 ton mięsa w ciągu najbliższych dwóch miesięcy.

Spadek produkcji masła w Australii

M a s ł o

Hurtownicy artykułów mleczarskich w Nowej Południowej Walii, ogłosili, że od 4 czerwca b.r. wprowadzili nieoficjalne racjonowanie masła z powodu obniżenia produkcji i dającego się zauważyć od maja panieznego wykupywania masła. Doprowadziło to do tak gwałtownego zmniejszenia zapasów, że niektórzy hurtownicy obniżyli przydziały dla detalistów do połowy a nawet do 25%. Zdaniem kół handlowych spadek produkcji masła w Australii spowodowany jest małą rentownością tej gałęzi produkcji. Na sezon 1950/51 cena mleka została wyznaczona na 2 s 6,27 d austr. za 1 lb. W ostatnim miesiącu doniesiono jednak, że cena ta ma być podwyższona z waznością wsteczną od 1 grudnia 1950 do 2 sh 8.44 d austr. za 1 lb.

Dania żąda podwyższenia cen masła

Jak donoszą z Kopenhagi, Dania zażądała od Wielkiej Brytanii podwyższenia cen za masło poczynając od października b.r. o 7, 1/2%.

Import jaj do Szwajcarii w pierwszym kwartale 1951

Jaj

Import jaj do Szwajcarii w I kwartale 1951 roku utrzymał się prawie na tym samym poziomie co w roku poprzednim. W stosunku do roku 1938 był on jeszcze o 16% niższy. W porównaniu z rokiem 1950 zmniejszył się bardzo znacznie import z U.S.A., Danii i Francji. Powiększyły się natomiast dostawy z Argentyny, Belgii, Węgier i Holandii. Finlandia, która w I kwartale roku 1950 nie eksportowała jaj do Szwajcarii, w I kwartale 1951 dostarczyła 5,8 mil.sztuk.

Głównymi dostawcami jaj do Szwajcarii w roku bieżącym są: Dania, Węgry, Finlandia, Polska i Holandia.

Poniższa tabela przedstawia statystykę importu szwajcarskiego w I kwartale:

1938 - 1950 i 1951 w mil.sztuk.

	1938	1950	1951	Zmiana w %
Dania	6.1	10.3	8.7	- 15,5
Holandia	3.9	3.4	4.8	+ 41.1
Węgry	1.7	5.1	7.1	+ 39,2
U.S.A.	-	5.9	0.3	- 95.0
Finlandia	3.6	-	5.8	
Szwecja	-	0.3	1.1	+266,0
Francja	1.2	4.7	3.3	- 29,8
Polska	3.4	5.4	5.1	- 5.4
Belgia	4.6	0.1	2.2	+120.0
Argentyna	-	0.5	3.8	+660.0
Inne	29.0	9.7	3.1	- 69.0
R a z e m	53.5	45.4	45.3	

Nowe ceny dla producentów jaj w Wielkiej Brytanii

Od 31 maja b.r. ceny płacone rolnikom brytyjskim za jaja zostały podwyższone do średniego poziomu 4 sh 3.5 d. Ceny mają być zmieniane stopniowo w ciągu roku. Od 31 maja br. cena 3 sh 6 d została podniesiona do 4 sh za tuzin. W okresie niskiej produkcji zimowej cena jaj będzie stop-

niowo podwyższona do 6 sh za tuzin jaj najwyższej jakości. Następnie cena ta ma być obniżona w kilku etapach do 3 sh w marcu 1952. Podobnie regulowane będą ceny jaj kaczych. Przeciętna ich cena będzie wynosić 3 sh 0.25 d.

Wczesne i obfite połowy śledzi u wybrzeży Szkocji

Ryby

W drugiej połowie maja u północno-wschodnich wybrzeży Szkocji pojawiły się bardzo duże ławice śledzi, niespotykane zazwyczaj o tej porze roku tak blisko brzegu. Obfitość połowów zaskoczyła zarówno rybaków jak i przetwórców, którzy nie byli przygotowani na większe ilości ryb. Znaczna część śledzi, którą nie mogli wchłonąć przetwórnice, została przeznaczona na mączkę rybną i olej śledziowy. Ze względu na duże dostawy i wysoki poziom cen, który utrzymywał się w pierwszej połowie maja, w drugiej połowie tego miesiąca zaczął się gwałtownie. Ceny spadły do wysokości £ 2,18 za hl. Zdarzały się jednak wypadki że transporty przeznaczone na mączkę i olej były sprzedawane jeszcze niżej. Np. Peterhead z 2.300 hl wyłowionych śledzi tylko 400 hl zostało skierowane do przetwórnicy ryb. Reszta została sprzedana po cenie £ 1,40 za hl do wytwórni oleju i fabryk mączki rybnej.

W Norwegii wynaleziono nową metodę konserwowania śledzi

W Norwegii wynaleziono nową metodę konserwowania śledzi. Metoda ta polega na przechowywaniu ryb w takim roztworze, w którym nawet do trzech miesięcy śledzie zachowują swój naturalny smak i wygląd a nie tracą jak to ma miejsce przy mrożeniu, właściwej im jędrności. Metoda ta stanowi znaczne ułatwienie dla przemysłu rybnego i przetwórnicy oleju śledziowego, ponieważ pozwala na utrzymanie surowca w stanie naturalnym o trzy miesiące dłużej niż poprzednio. Przy zastosowaniu tej metody przemysł rybny może regulować dopływ surowca do produkcji przez dłuższy okres czasu i wyeliminować straty powstające przez zbyt duże nagromadzenie ryb w okresie połowów.

Ceny ryb w Dublinie

W trzecim tygodniu maja dostawy ryb do Dublina były stosunkowo duże. Ceny utrzymywały się na dość wysokim poziomie. Łosoś był sprzedawany po 7 - 8 sh za 1 lb, pstrąg po 4 sh za 1 lb, flądry 3 sh 6 d za 1 lb, śledzie 5 d za 1 lb, dorsze I gat. 1 sh 1 d do 1 sh 5 d. Rybacy oczekują większego napływu łososi. Przypuszcza się również, że ławice śledzi podejda aż pod Carrick i Kilcar.

Wzrost wartości eksportu ryb z Norwegii w roku 1951

Wartość norweskiego eksportu ryb w I kwartale 1951 wynosiła £ 6 mil., czyli podniosła się o £ 2 mil. w stosunku do tego samego okresu 1950. Wartość eksportowej mączki rybnej i śledziowej wynosiła 1 mil. £ w porównaniu z £ 2,5 mil. w I kwartale 1950. Wielka Brytania zakupiła w Norwegii konserwy rybne wartości £ 30.750, U.S.A. wartości £ 222.800, a Nowa Zelandia wartości £ 44.150.

Meldunki z międzynarodowego rynku skór surowych.

S k ó r y

Według doniesień z Argentyny, IAPI poniechał w drugiej połowie maja aukcyjnej sprzedaży skór. Krok ten komentowany jest w Londynie jako dążenie IAPI do większej elastyczności w walce konkurencyjnej z pośrednikami, bowiem zapasy skór są dość poważne, oraz jako dążenie do bardziej skutecznego przeciwdziałania wpływom konkurencyjnym tańszych dostawców m.inn. Stanów Zjednoczonych. Pomimo iż ceny żądane przez pośredników w Anglii kształtowały się w końcu maja i w pierwszych dniach czerwca na poziomie 40 d za lb /Buenos Aires, frigorificos, heavy ox. shipping weight/ IAPI nie dokonał ostatecznie żadnych zmian w cenie sprzedaży, wynoszącej nadal 51 d za 1 lb caf W. Brytania.

Zgodnie z informacjami z kół londyńskich warunki zakupu skór w Brazylii były w końcu maja i w początku czerwca bardzo trudne. Gatunku Sao Paulo mokre solone frigorificos /ox/ nie można było nabyć nawet po cenie 38 d za 1 lb caf, podobnie jak Rio Grande Swifts frigorificos po cenie 36 d za 1 lb. Rio Grande Saladeros - solone skóry wołowe - sprzedawano w końcu maja po 32 d za 1 lb /waga wyładowcza/. Suche Bahias i Cuyabanos notowano nominalnie na poziomie 44 d i 36,5 d za 1 lb.

W drugiej połowie maja partia urugwajskich ciężkich skór wołowych pierwszego gatunku została zakupiona przez Anglię po cenie 42 d za 1 lb caf. /frigorificos/.

W ostatniej dekadzie maja większe ożywienie dało się zauważyć na zachodnio-afrykańskim rynku skór surowych. Northern 12/16 lb notowano na poziomie 57 d za 1 lb, a Special Districts 12/16 lb 55 d za 1 lb. Jedną z przyczyn tego ożywienia było ogłoszenie embargo na eksport skór wyższych gatunków z Afryki Południowej. Unia Południowo-Afrykańska będzie mogła obecnie eksportować jedynie około 10% gorszych gatunków wszystkich wag, dostarczanych do miejscowych garbarni.

Srednie ceny skór cielęcych i kozich w kwietniu i maju na rynku międzynarodowym ilustruje poniższe zestawienie:

<u>skóry_cielece</u>	<u>kwiecień</u>	<u>maj</u>
Paryż medium 6/8 kg fr/kg	564	470
Nowy Jork Squares /8 za skórę/	9,10	9,10
Angielskie bez głowy poniżej	3	1
9 lbs. d/lb	67 8	63 4
<u>skóry_kozie</u>		
Kano first reds /d za lb/	135	125
D/S Dacca 40/40/20 d za lb	130 nom.	122
Shade suche Kenya/Uganda		
45/45/10 d za skórę	123 nom.	100

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Bliski Wschód - potencjonalny rynek zbytu na cukier

CUKIER Jednym z obszarów systematycznych niedoborów cukru jest Bliski Wschód, którego produkcja nie jest w stanie pokryć zapotrzebowania wszystkich tamtejszych krajów. W r. 1950 poszczególne kraje obszaru importowały cukier w większych ilościach, przede wszystkim cukier rafinowany.

Import cukru^{1/} - netto przez kraje Bliskiego Wschodu
/ w 1000 ton/

k r a j e	1934-38	1948	1949	1950 ^{2/}
Turcja	21	31	20	22
Syria-Liban	34	37	34	40
Izrael	25	30	35	40
Irak	41	60	80	90
Iran	81	102	154	178
Arabia Saudyjska	-	8	8	10
Bahrain-Kuwait	-	26	10	18
r a z e m	215	294	341	398

W okresie ostatniego trzechlecia import cukru przez kraje Bliskiego Wschodu powiększył się o 100.000 ton, osiągając poziom 185 % stanu przedwojennego. Istnieją wszelkie dane do przypuszczenia, iż tendencje wzrostu importu utrzymają się w najbliższych latach.

Z krajów wyżej wymienionych jedynie Iran i Turcja prowadzą produkcję cukru na większą skalę. W r. 1949 produkcja cukru w Turcji osiągnęła poziom 140.000 ton, a w Persji - 28.000 ton. Prowizoryczne szacunki wykazują, iż konsumpcja cukru w tych krajach jest stosunkowo bardzo niska. I tak np. w Persji wynosi ona ok. 10 kg rocznie na 1 mieszkańca a w Iraku - 18 kg w porównaniu np. do 40 kg, konsumowanych w Czechosłowacji.

1/ na bazie cukru surowego.

2/ dane prowizoryczne

Fragmentaryczne dane wykazują, iż na Bliskim Wschodzie istnieje znaczna elastyczność popytu na cukier, którego konsumpcja wzrasta równoległe do wzrostu siły nabywczej miejscowej ludności.

Głównym dostawcą cukru - głównie cukru rafinowanego - na rynki Bliskiego Wschodu jest oddawna Anglia, której udział w imporcie wymienionych krajów wynosił w r. 1949 około 60%, a w r. 1950 - blisko 65%. W ciągu pierwszych czterech miesięcy r. 1951 Anglia eksportowała na obszar Bliskiego Wschodu 80.000 ton cukru rafinowanego w porównaniu z 63.400 ton w analogicznym okresie r.ub. Najsilniej wzrósł eksport do Syrii i Libanu oraz do Iranu. Z innych ważniejszych dostawców wymienić należy Kubę, Holandię, Stany Zjednoczone i Indonezję.

Najważniejszym odbiorcą cukru na Bliskim Wschodzie jest Iran, w którym produkcja cukru podniosła się w r. 1950 do poziomu 55.000 ton rafinady, przekraczając o 95% przeciętną roczną produkcję cukru w ostatnim lede nastoleciu. W r. 1951 powierzchnia uprawy buraków cukrowych została ponownie zwiększona o ca 20%. W okresie od listopada 1949 r. do listopada 1950 r. Persja importowała 164.275 ton cukru w porównaniu z 119.355 w tym samym okresie roku ubiegłego. W. Brytania była głównym jej dostawcą z ilością 153.000 ton czyli 93% ogólnego importu Persji. Indie zajmowały drugie miejsce z ilością 9.628 ton. Na trzecim miejscu, po podpisaniu umowy handlowej, znalazł się Związek Radziecki. Na początku lutego zapasy cukru w Persji wynosiły około 50.000 ton.

Z uwagi na napięcie stosunków politycznych między Iranem a Anglią potencjonalne możliwości zbytu cukru na rynku perskim są dla innych eksporterów obecnie może większe niż kiedykolwiek przedtem. W kwietniu przeciętna cena cukru rafinowanego, płaconą Anglii przez Persję, wynosiła £ 2,78 za cwt.fob.

Światowy import cukru w 1950 r.

Według ostatnich obliczeń The International Sugar Council z końca maja, światowy import cukru /w przeliczeniu na cukier surowy/ osiągnął poziom 11.849.000 ton metrycznych, czyli o 627.000 ton więcej niż w r. 1949 i o 5,7% więcej niż przeciętnie rocznie w latach 1934-38. Poniższe zestawienie ilustruje import cukru głównych importerów w latach 1949 i 1950:

Import niektórych krajów w 1000 ton na bazie
cukru surowego

	1949	1950		1949	1950
<u>Ogółem:</u>	11.222	11.849	Irlandia	31,2	66,5
w tym:			Izrael	35,0	40,0
Austria	124,7	116,5	Japonia	242,0	400,0
Kanada	564,1	569,8	Malaje	155,9	170,00
Chile	159,4	160,0	Marekko E	169,5	170,0
Finlandia	90,4	110,9	Holandia	127,0	83,8
Francja	72,5	91,7	Norwegia	87,1	90,0
Niemcy Zachod.	400,0	650,0	Szwajcaria	169,6	323,3
Pakistan	150,0	110,0	Anglia	1597,4	1311,2
Persja	154,3	177,6	USA	5167,7	5212,4
Irak	80,0	90,0	Urugwaj	94,8	100,0

Meldunki z kubańskiego i amerykańskiego rynku cukru.

Zgodnie z meldunkami z rypku kubańskiego produkcja cukru na Kubie w V. 1951 r. wynosiła w bieżącej kampanii 5.100.000 ton wobec 4.990.000 ton w tym samym okresie roku ubiegłego. Eksport osiągnął w tym czasie 1.660.000 ton w porównaniu do 1.525.000 ton w roku poprzednim. W dniu 5 maja zapasy na całej wyspie wynosiły 3.727.000 ton wobec 3.740.000 ton w r. 1950.

Denoszą z Hawany, iż w dniu 31 maja gabinet kubański zatwierdził wyłączenie 200.000 ton surowego cukru z rezerwy zwanej "Specjalnym Kontygentem", przeznaczając je na wolny eksport do wszystkich krajów, prócz Stanów Zjednoczonych. W ten sposób ilość cukru przeznaczonego na wolny eksport podniesiona została do poziomu 1,5 mil. ton. a "Specjalny Kontygent" zmniejszony do 1,2 mln. ton. W r. 1949/50 Kuba eksportowała 2,070.000 ton nie licząc eksportu do Stanów Zjednoczonych w wysokości 2.743.000 ton. W pierwszych 8 miesiącach bieżącego roku rolniczego /wrzesień 1950, sierpień 1951/ Kuba eksportowała już 3.443.000 ton czyli o 20% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Należy przypuszczać, iż ogólny eksport w r. 1950/51 osiągnie nie mniej niż 5,7 mln. ton, czyli poziom rekordowy przekroczony jedynie w r. 1947/48, kiedy Kuba eksportowała 6,2 mln ton.

Analizując ruch cen cukru na giełdzie nowojorskiej należy stwierdzić, iż począwszy od 20 maja ceny cukru Nr. 4 Kontrakt wykazywały tendencje zwykłe. W ostatniej dekadzie maja cena podniosła się z 6,64 ¢ za 1 lb /dostawa na

1/ import netto

lipiec/ na 7,22 ¢ w dniu 24 maja poczem zniżkowała do 6,98 ¢ na koniec miesiąca, podnosząc się ponownie przy końcu pierwszej dekady czerwca na 7,20 ¢ za 1 lb. Ogólnie zatem tendencje były mocne, a sprzedaż w pierwszym tygodniu czerwca wynosiła 30.000 ton.

Doskonałe zbiory trzciny cukrowej w Republice Dominikańskiej

W pierwszym kwartale 1951 r. produkcja cukru w Republice Dominikańskiej, będącej po Kubie i Porto Rico najważniejszym eksporterem cukru w basenie Morza Karaibskiego, osiągnęła poziom 295.366 ton w porównaniu z 227.907 ton w I kwartale roku poprzedniego. Doskonała pogoda w czasie zbiorów spowodowała, iż ostatni szacunek produkcji cukru w Republice Dominikańskiej wynosi obecnie ponad 600.000 ton. Eksport cukru w pierwszym kwartale br. wyniósł 144.779 ton a konsumpcja krajowa kształtowała się na poziomie 3.967 ton. Zapasy cukru surowego podniosły się ostatnie znacznie, osiągnęły w maju 200.000 ton.

Przewidywana produkcja cukru w Brazylii

Zgodnie z doniesieniami pisma "Public Ledger" z 5.VI. - ostatnie szacunki produkcji cukru w Brazylii oceniają produkcję do dnia 31 maja br. na 1.488.000 ton. W r. 1949 Brazylia wyprodukowała 1.732.000 ton metrycznych cukru surowego, eksportując zeń 32.000 ton. Do dnia 30 kwietnia br. produkcja osiągnęła poziom 24.542.000 worków 60 kg, czyli 1.470.000 ton. Z ilości tej 215.000 ton znajdowało się w handlowych składach dystrybucyjnych, albo w magazynach eksportowych. Dystrybucja cukru w Brazylii - jak podaje powyższe źródło - jest obecnie w wysokim stopniu niezadawalająca, czego rezultatem jest brak cukru w prowincjach południowych pomimo wyjątkowo wysokiej produkcji cukru w całym kraju, podczas gdy zapasy w północnych stanach są znacznie wyższe niż w r.ub. a w niektórych wypadkach magazyny są przeładowane.

Dalsze ograniczenia eksportu cukru w USA

Według ostatnich doniesień eksport cukru rafinowanego ze Stanów Zjednoczonych w ilości większej niż 135 ton wymagać będzie obecnie specjalnych zezwoleń wywozowych. Poprzednie zezwolenia obowiązywały dla partii powyżej 1000 ton. Podobnie jak dotychczas, zezwolenia eksportowe będą wyłącznie na cukier pochodzenia zagranicznego, importowany do Stanów Zjednoczonych dla rafinacji i reeksportu.

Eksport kakao z Nigerii

KAKAO Eksport ziarna ~~kakao~~ z Nigerii w kwietniu br. wyniósł 11.200 ton w porównaniu do 6.739 ton w kwietniu r. 1950. Eksport kakao w pierwszych 7-miu miesiącach bieżącego sezonu osiągnął poziom 77.128 ton wobec 72.259 ton w tym samym okresie sezonu poprzedniego. W r. 1949 Nigeria eksportowała 95.000 ton a w latach przedwojennych /1934-38/ 90.800 ton. W okresie od 25 maja do 5 czerwca ceny kakao na rynku nowojorskim kształtowały się na poziomie około 36 \$ za 1 lb spot, będąc o 22% wyższe niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Ogólnie biorąc, tendencje na rynku międzynarodowym były w początkach czerwca umiarkowane, a ceny ziarnem kakao - nieznaczne. Good fermented Accra notowane na poziomie około 312 sh 6d za 50 kg cif portu kontynentu europejskiego. Ziarno z Nigerii było w tym samym czasie o 2 sh 6d tańsze. Kakao z nowego zbioru w Bahia notowane w dostawach na czerwiec na poziomie 289 sh 4d za 50 kg fob Brazylia.

Znaczna aktywność rynku herbaty w Chinach Ludowych

HERBATA Zgodnie z informacjami z angielskich kół handlowych, powołujących się na raporty z Pekinu, chiński rynek herbaty na skutek energicznej akcji rządu ludowego odbudowuje się i reorganizuje na całej linii, odzyskując szybko przedwojenną pozycję, utraczoną na skutek wojny wyzwoleńczej i polityki kliniki Czang-Kai-Szeka. W latach przedwojennych Chiny produkowały około 500.000 ton herbaty, będąc największym producentem tego artykułu na świecie. Cyfry produkcji w latach powojennych są nieznane, lecz eksport w okresie lat 1946-47 zmniejszył się pięciokrotnie w stosunku do przedwojennego wynoszącego 41-45.000 ton rocznie.

W r. 1950 wywóz herbaty chińskiej podwoił się w porównaniu ze stanem z r. 1949 wynosząc około 30.000 ton. Głównymi odbiorcami herbaty chińskiej w r.ub. były państwa demokracji ludowej i Związek Radziecki. Według informacji ze wspomnianego źródła eksport herbaty chińskiej osiągnąć może w r.b. poziom przedwojenny.

W r. 1949 China Tea Company została upaństwowiona, a rząd opracował plan rozbudowy plantacji i przemysłu herbacianego w skali ogólnokrajowej, kładąc największy nacisk na rozwój produkcji czarnej herbaty eksportowej. Oficjalne ceny krajowe, po których centrale handlowe skupiały herbatę od producentów zostały tak skalkulowane, aby umożliwić jak największe powiększenie produkcji. Na rozbudowę plantacji uruchomiona została ponadto specjalna akcja kredytowa, a rząd planuje budowę 12-stu wielkich, całkowicie zmechanizowanych przetwórni herbaty

w głównych ośrodkach produkcji, a w szczególności w prowincjach Kiangsi, Hupe, Hunan i Czekiang gdzie powiększone mają być plantacje herbaty czarnej.

Meldunki z argentyńskiego rynku nasion oleistych i olejów

NASIONA OLEISTE W ostatnim tygodniu maja i w pierwszym tygodniu czerwca zanotowano w Argentynie znaczny wzrost popytu na siemię lniane za które nabywcy skłonni byli płacić o 4,70 - 4,90 pesos więcej niż przewiduje oficjalna cena ustalona przez IAPI - 41,82 pesos za 1q. Po ostatniej sprzedaży przez IAPI większej partii oleju lnianego do W. Brytanii po cenie 236,50 peso fob za 1q w dostawach na lipiec-wrzesień artykuł ten nie jest notowany na eksport. Podobnie przedstawia się sprawa w odniesieniu do rafinowanego oleju słonecznikowego, którego ceny eksportowe nie zostały przez IAPI w początkach czerwca ogłoszone po sprzedaży 35-40.000 ton oleju W. Brytanii po £ 235 za tonę metryczną fob z dostawą na czerwiec-wrzesień. Siemie słonecznikowe notowane jest na rynku wewnętrznym na poziomie 38 pesos za 100 kg.

Orzechy ziemne notowano w końcu maja po 87,50 pesos za 100 kg /w workach/ nie znajdując jednak nabywców, którzy woleli nabywać raczej olej z orzechów ziemnych płacąc 2,93 pesos za 1 kg luzem.

W końcu maja Finlandia zakupiła w Argentynie dwie niewielkie partie łożu. Za pierwszą partię łożu wołowego /second type/ w ilości 50 ton płaciła ona 2,80 pesos za 1 kg fob, natomiast za 100 ton łożu jadalnego 3,05 pesos za 1 kg fob. W pierwszych dniach czerwca IAPI posiadała na sprzedaż - jak podają miarodajne źródła - pewną ilość słoniny po cenie 4,65 pesos za 1 kg fob.

Światowa produkcja orzechów ziemnych

Według szacunków U.S. Office of Foreign Agricultural Relations, światowa produkcja orzechów ziemnych osiągnęła w 1950 r. poziom 10.300.000 ton /short/ łącznie z łupinami będąc o 2% niższą od przeciętnej powojennej i o 600.000 ton niższą od światowej produkcji w r. 1949. Szacunki na początku sezonu wskazywały na możliwość osiągnięcia rekordowego zbioru w r. 1950. W chwili obecnej jednak wiadomo, iż pląny w wielu krajach okazały się znacznie mniejsze niż przewidywano. Dotyczy to w pierwszym rzędzie Indii oraz obszarów produkcyjnych w Afryce Zachodniej i Wschodniej, jak również Indonezji i Brazylii.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego.

Komitet Węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie przeprowadzi szacunek wydobycia, spżycia, eksportu i importu węgla krajów europejskich w roku 1951. Stwierdzono w nim między innymi, że odbudowanie nadmiernie wyczerpanych zapasów węgla krajów europejskich będzie wymagało 7.155.000 ton. Udział poszczególnych krajów w tej ilości przedstawia się następująco:

Wielka Brytania	3.000.000	ton
Niemcy Zachodnie	1.500.000	"
Włochy	1.200.000	"
Francja	1.000.000	"
Austria	200.000	"
Irlandia	60.000	"
Dania	50.000	"
Szwecja	100.000	"
Norwegia	25.000	"
Luxemburg	20.000	"

Razem 7.155.000 ton

Eksport węgla poszczególnych krajów kapitalistycznych Europy wyniesie w r.1951:

Wielka Brytania /poza bunkrem/	5,7	mln.ton
Niemcy Zachodnie	14,1	"
Francja	1,8	"
Saara /głównie do Francji oraz wymiana węgla różnych gatunków z Ruhra/	7,7	"
Belgia	2,4	"

Razem 31,7 mln.ton

Zapotrzebowanie na import węgla poszczególnych krajów kapitalistycznych Europy w r.1951 wedle szacunku Komitetu Węglowego ma wynieść:

Austria	5.000.000	ton
Belgia	1.570.000	"
Dania	4.000.000	"
Finlandia	2.280.000	"
Francja	15.900.000	"
Saara	872.000	"
Grecja	360.000	"
Irlandia	2.070.000	"

Włochy	11.700.000	ton
Luxemburg	370.000	"
Holandia	5.535.000	"
Norwegia	1.075.000	"
Portugalia	750.000	"
Szwecja	4.800.000	"
Szwajcaria	1.900.000	"
Triest	150.000	"
W. Brytania	1.750.000	"
Niemcy Zachodnie	4.600.000	"
Jugosławia	60.000	"

Razem 64.742.000 ton

Po uwzględnieniu importu z krajów demokracji ludowej /Polski i Czechosłowacji/, Komitet Węglowy wyliczył, że deficyt krajów kapitalistycznych Europy w r.1951 wyniesie 22.472.000 ton, z których na poszczególne gatunki węgla przypadnie:

antracyt sortowany	2.601.000	ton
miały antracytowe	720.000	"
węgiel koksujący	5.285.000	"
węgiel gazowy	183.000	"
węgiel płomienny	13.683.000	"

Niezależnie od obliczeń deficytu w stosunku rocznym /1951/ - w maju odbyło się w Genewie posiedzenie Komitetu, na którym poszczególne kraje eksportujące i importujące węgiel zgłosiły swe możliwości eksportowe, względnie zapotrzebowania na III kwartał 1951 r. na podstawie których wyliczono przypuszczalny deficyt węgla i koksu w ilości 10,7 mln.ton, samego zaś węgla w ilości 8,6 mln.ton. Deficyt węgla obliczono swego czasu na I kwartał w ilości 3 mln.ton, zaś na II kwartał w ilości 5,1 mln.ton. Łącznie zatem deficyt na trzy kwartały b.r. na sam tylko węgiel obliczono już na 16,7 mln.ton. Deficyt na IV kwartał powinien być nie mniejszy aniżeli w III kwartale. Łącznie deficyt roczny węgla według najnowszych danych i przewidywań wynieść winien w r.1951 w krajach kapitalistycznych Europy około 25 mln.ton. Deficyt koksu wyniesie ponadto kilka milionów ton.

Wedle ostatnio wyrażonej przez "Financial Times" opinii - sytuacja na odcinku węgla przedstawia się w Wielkiej Brytanii bardzo niepomyślnie. Autor artykułu, na podstawie wyliczenia przewidywanego wydobycia i spożycia węgla w r.1951, doszedł do wniosku, że bilans węglowy W.Brytanii w r.b. zamknie się deficytem i że z końcem roku kraj ten będzie znów musiał uciec się do importu większych ilości węgla z Ameryki. Artykuł oparty jest na oficjalnych przewidywaniach wydobycia i konsumpcji wewnętrznej węgla w 1951 r. zawartych w rządowym wydawnictwie "Economic Survey" za 1951 r., oraz na oficjalnych ocenach ilości węgla, przeznaczonych na zapasy zimowe. Przedstawia się to następująco:

<u>Wydobycie</u> kopalń głębokich w r.1951 /wzrost o 6 mln.ton w porównaniu z r.1950/	210 mln.ton
<u>Wydobycie</u> z odkrywek /maksymalne przewidziania/	12 mln. "
<u>Razem wydobywanie</u>	222 mln. ton
Import z USA w I półroczu 1951	1,2 " "
Łącznie węgiel do dyspozycji w r.1951	223,2 mln.ton
Przewidywana dystrybucja węgla przedstawiać się będzie następująco:	
<u>Spożycie</u> wewnętrzne w r.1951 /przy minimalnym wzroście przewidywanym na 3% w porównaniu z r.1950/	208 mln.ton
Wzrost zapasów zimowych z obecnego stanu 9 mln.ton do planowanego w listopadzie 18 mln.ton	9 mln.ton
Bunkier, który nie może ulec redukcji,około	5 mln. "
Wysyłki i zobowiązania eksportowe w I półroczu 1951 r.	2,6 " "
Łącznie planowana dystrybucja	224,6 mln.ton
Do dyspozycji	223,2 mln. "
Deficyt w r.1951	1,4 mln.ton

W wyniku tej kalkulacji "Financial Times" wyraża opinię, że "o ile nie da się powiększyć wydobycia i ograniczyć spożycia, w tym wypadku import dalszych ilości węgla z Ameryki w ciągu 1951 r. wydaje się nie do uniknięcia."

Władze Niemiec Zachodnich wyraziły kategorię sprzeciw na decyzję Międzynarodowego Urzędu Ruhry, który wyznaczył na III kwartał pulę eksportową 6,2 mln.ton, t.zn. tę samą ilość, którą przed trzema miesiącami wyznaczone na poprzedni kwartał. Domagały się one obniżenia puli eksportowej początkowo do ilości 5,1 mln.ton, a następnie proponowały pulę 5,7 mln.ton. Jako główny argument przytaczano dotkliwy brak węgla w Niemczech, zmuszający do ograniczeń produkcji przemysłowej, podczas gdy władze alianckie uznały, że wydobywanie węgla w Ruhrze znacznie wzrasta. Wobec tej różnicy zdań, Amerykanie wpłynęli na odroczenie terminu notyfikowania genewskiemu Komitetowi Węglowemu puli eksportu niemieckiego na III kwartał. Okoliczność ta z kolei uniemożliwiła Komitetowi, zebranemu na posiedzenie alocacyjne w dniach 22-25 maja, dokonanie podziału ogólnych ilości węgla i koksu na III kwartał. Posiedzenie odroczone do połowy lipca.

Eksport węgla z USA do Europy dotychczas stale wzrasta. Świadczy o tym poniżej zamieszczona statystyka importu węgla amerykańskiego przez poszczególne kraje europejskie w I kwartale b.r.:

styczeń luty marzec razem I kwartał

	w t y s i ą c a c h t o n			
Wielka Brytania	331	281	285	897
Włochy	125	345	241	711
Francja	186	162	274	622
Holandia	84	123	302	509
Niemcy Zachodnie	19	86	217	322
Belgia	47	111	94	252
Norwegia	44	86	75	205
Szwecja	33	29	70	132
Szwajcaria	9	37	78	124
Irlandia	40	10	27	77
Gibraltar	22	10	38	70
Portugalia	7	25	20	52
Finlandia	16	4	3	23
Dania	-	-	6	6
Jugosławia	-	-	1	1
razem Europa	963	1.309	1.731	4.003

Eksport węgla amerykańskiego w kwietniu i maju wzrósł w porównaniu z marcem i wyniósł po około 2 mln. ton miesięcznie. Łącznie import węgla amerykańskiego do Europy w I półroczu b.r. wyniesie około 9 mln. ton. Należy podkreślić stosunkowo niewielki eksport węgla amerykańskiego do Skandynawii, w szczególności do Szwecji i Danii. Prasa przewiduje natomiast, że eksport węgla amerykańskiego do Francji wyniesie w r.b. około 4,5 mln. ton. Podobnie rośnie import węgla amerykańskiego do Włoch i Niemiec Zachodnich. Włochy w II kwartale zamierzają importować 1.350.000 ton węgla z Ameryki, t.j. dwukrotnie więcej niż w I kwartale b.r. Część węgla amerykańskiego zakupowana jest w ramach kredytów "marshallowskich". Np. Włochy z wyżej wspomnianej ilości zakupią 750.000 ton za wolne dolary, a 600.000 ton za kredyty marshallowskie. Austria uzyskała możliwość zakupu 150.000 ton węgla za kredyty marshallowskie, i złożyła wniosek o zakup dalszych 100.000 ton w ramach tych rocznych kredytów.

Pierwszy raz po wojnie przybył do portu Le Havre statek z ładunkiem węgla tonkińskiego, ładunek ten zawierał 10.000 ton antracytu z kopalń w Dong-Trieu.

W Szwajcarii nie będzie można uniknąć wprowadzenia, jeszcze w roku bieżącym, racjonowania węgla, o ile sytuacja na międzynarodowym rynku węglowym nie ulegnie poprawie. Stwierdził to niedawno przedstawiciel szwajcarskiego ministerstwa spraw wewnętrznych. Zapasy węgla wynoszą wprawdzie 1,5 mln. ton i są wystarczające na pokrycie dziewięciomiesięcznego spożycia. Jednakowoż coraz trudniejsze jest zapewnienie sobie większych dostaw węgla zagranicznego po odpowiedniej cenie. Próba zwiększenia importu z Niemiec Zachodnich nie powiodła się. Sytuacja o ile idzie o produkty naftowe - jest jeszcze gorsza

w szczególności wobec zwiększającego się zapotrzebowania na oleje opałowe dla celów przemysłowych i domowych.

Jak informuje pismo "Dagens Nyheter" z 17 maja 1951 r. na podstawie zarządzenia ministra handlu w Danii wstrzymać w maju sprzedaż paliwa importowanego. Jak wyjaśnia prasa, krok ten uczyniono w celu przygotowania reglamentacji paliwa, mającej wejść w życie w przyszłym sezonie opałowym, oraz aby powstrzymać zakupy koksu, które zaczęły przybierać poważne rozmiary. Równocześnie ministerstwo handlu zakomunikowało, że z chwilą rozpoczęcia reglamentacji wprowadzony będzie obowiązek deklaracji dla osób, posiadających zapasy węgla lub koksu, w celu odliczenia posiadanych zapasów od ewentualnych przydziałów. Ponieważ jednak nie jest pewnym, czy ludność będzie przestrzegała obowiązku deklaracji, polleja będzie dokonywała dorywczych kontroli, aby stwierdzić ile kto ma w piwnicy drzewa, koksu lub węgla.

W związku z zarzutem jednego z duńskich dzienników, jakoby ładunek węgla na pokładzie statku "Gerald" zawierał "brudną wodę zamiast węgla". Zarząd brytyjskiego zagłębia węglowego w Durham oświadczył, że "Duńczycy wiedzieli co kupują". Potrzebowali gwałtownie węgla, wobec czego zarząd zagłębia wysłał im ten gatunek miaku /heaped fines/ jaki miał do dyspozycji.

Przewodniczący Komisji Opałowej w Szwecji - Eryk Severin oświadczył, że import węgla i koksu jest nadal niedostateczny. Zjawisko powyższe ma miejsce na skutek zbyt niskich przydziałów węgla europejskiego, ograniczenia importu węgla z USA wobec trudności walutowych i transportowych, oraz kłopotów z uzyskaniem tonażu dla przewiezienia węgla z Polski. "Otrzymanie statku ponad 500 ton jest prawie niemożliwością" informuje pismo "Affärsvärlden".

W Finlandii przystąpiono z dużą energią do ułożenia planu opałowego na najbliższy sezon opałowy tzn. do 30 kwietnia 1952 r. Postanowiono zwiększyć produkcję torfu oraz wyrąb drzewa opałowego, i, jeśli import koksu okaże się niemożliwym, zwiększyć import ropy o 150% w stosunku do obecnego stanu. Projektuje się również import 200.000 ton węgla z USA /skąd ostatnio fracht węglowy wynosił od \$ 15 do 17,50/.

W związku ze zwiększonymi dostawami, zapasy węgla we Włoszech znacznie wzrosły, a mianowicie z 518.000 ton z końcem stycznia do 552.000 ton z końcem lutego, 785.000 ton z końcem marca i 1.000.000 ton z końcem kwietnia.

Zagadnienie rafinerii naftowych w świecie kapitalistycznym.

Zatarg o naftę perską i ewentualność uruchomienia, wzgl. odcięcia dostaw z największej na świecie rafinerii w Abadanie unaocznili w całej pełni państwom kapitalistycznym ich słabą pozycję polegającą na niedostatecznej wydajności posiadanych przez nie rafinerii.

Unieruchomienie przez półtora roku rafinerii w Hajfie o rocznej zdolności przetwórczej 4 mln. ton zostało częściowo wyrównane przez nowo wybudowane zakłady w Europie Zachodniej, których produkcja jest obliczona ogółem na 17 mln. ton. Poza tym projekt dalszej rozbudowy rafinerii zachodnio-europejskich przewiduje zwiększenie ich zdolności przetwórczej o dalsze 20 mln. ton do roku 1955. Trwający od zakończenia wojny ruch odbudowy i rozbudowy rafinerii w Europie dotychczas zaledwie dotrzymywał kroku wielkiemu wzrostowi popytu na produkty naftowe, który w obecnym okresie przybrał rozmiary zupełnie nieprzewidywane.

Obecnie nie ma żadnej rezerwy zdolności przetwórczej, któraby mogła zastąpić krajom kapitalistycznym ewent. utratę produkcji Abadanu, wynoszącej 25 mln. ton rocznie. Nawet USA, na których terytorium znajdują się zakłady stanowiące 60% zdolności przetwórczej rafinerii krajów kapitalistycznych, nie będą w możności uruchomić dodatkowej produkcji, choć ich przetwórczy przemysł naftowy zwiększył produkcję z około 260 mln. ton w czerwcu 1945 roku do około 350 mln. ton w końcu 1950 roku.

W okresie od 1946 r. rozbudowa rafinerii w USA nie ustawała, a zwolnienie jej tempa, nastąpiło w czasie kryzysu gospodarczego w 1949 r. Dało się to następnie odczuć w braku produktów naftowych w końcu 1950 r. Przemysł rafineryjny zaledwie więc nadążał za wzrastającym zapotrzebowaniem. Ogólnie można stwierdzić, że począwszy od roku 1942 USA nie rozporządzały żadną znaczniejszą rezerwą zdolności produkcyjnej.

W ostatnim okresie zatrudnienie w przemyśle naftowym USA w stosunku do jego zdolności produkcyjnej wynosiło:

w grudniu 1949	-	87,5%
w czerwcu 1950	-	88,1%
we wrześniu 1950	-	93,5%
w grudniu 1950	-	94,1%
w styczniu 1951	-	96, %

Jest rzeczą wątpliwą, czy istnieje możliwość dokonywania niezbędnej konserwacji i remontu urządzeń przy takim przeciążeniu rafinerii. W tej sytuacji przemysł naftowy USA forsownie rozbudowuje rafinerie, których zdolność przetwórcza w roku 1952 ma wzrosnąć o 35 mln. ton rocznie.

Zarówno jednak rozbudowa rafinerii zachodnio-europejskich jak i amerykańskich ma na względzie przewidywany normalnie wzrost zapotrzebowania na produkty naftowe, nie jest natomiast obliczona na ewent. zakłócenia dostaw z rafinerii perskich w Abadanie. Ta groźba wisi nadal nad rynkiem naftowym krajów kapitalistycznych i realizacja jej mogłaby spowodować nieobliczalne konsekwencje gospodarcze i strategiczne.

Znaczenie nafty perskiej.

Utrata nafty perskiej postawiłaby świat zachodni przed dwoma trudnymi zagadnieniami: zaopatrzeniem zastępczym w ropę w stanie surowym i zastąpieniem produkcji największej na świecie rafinerii w Abadanie. Dla Anglii prócz powyższych dochodzi jeszcze utrata zysków Anglo-Irańskiego Towarzystwa Naftowego.

Iran posiada 11% znanych rezerw światowych ropy naftowej a w 1950 roku wydobyl 6% ogólnej światowej produkcji. Gdy jednak przed wojną Persja wydobywała około 10 mln. ton czyli $\frac{2}{3}$ ogólnego wydobycia na Bliskim Wschodzie, to obecnie mimo zwiększenia wydobycia do 32 mln. ton stanowi ono nieco ponad $\frac{1}{3}$ produkcji Bliskiego Wschodu.

Mimo tego stosunkowego spadku znaczenia źródeł perskich, ponad $\frac{1}{4}$ dostaw surowej ropy do Anglii stanowi nafta perska, a pozostała Europa Zachodnia zaopatruje się w naftę perską w 20% ogólnego swego importu ropy. W razie zupełnego przerwania dostaw perskich Europa Zachodnia musiałaby się starać o zastąpienie około 6 mln. ton ropy rocznie z innych źródeł.

Gorzej jeszcze przedstawiałoby się zaopatrzenie w produkty naftowe Indii, Pakistanu, Południowej i Wschodniej Afryki oraz Australii. Na Bliskim Wschodzie pozostałyby do dyspozycji tylko rafinerie w Ras Tanura /Arabia Saudyjska/ i na wyspach Bahrein, po 7 mln. i 7,5 mln. ton produkcji rocznej, nie licząc prawie nieczynnej rafinerii w Haifie. Niewielki wzrost produkcji rafinerii zamierzony w Japonii nie rozwiązałby powstałych trudności.

Arabia Saudyjska największym producentem nafty na Bliskim Wschodzie.

Wydobycie ropy naftowej w Arabii Saudyjskiej wzrosło w kwietniu do 34.750.000 ton w stosunku rocznym. Przewyższa to nawet obecną produkcję Persji. Arabia Saudyjska stała się więc największym producentem ropy na Bliskim Wschodzie, a towarzystwo naftowe Aramco, wysunęło się na drugie miejsce między poszczególnymi zakładami wytwórczymi na świecie, wyprzedzane pod względem obrotów jedynie przez firmę Creole /Jersey Standard/ w Wenecji. W 1951 roku wydobycie ropy w Arabii Saudyjskiej wynosiło:

w styczniu	-	2.500.000 ton
w lutym	-	2.550.000 "
w marcu	-	3.170.000 "
w kwietniu	-	3.290.000 "

Nowe złoża bauxytu.

Firma "Reynolds Metal Company" objęła w posiadanie na Jamajce 40 - 50.000 akrów gruntu, który ma zawierać największe z odkrytych dotąd złóż bauxytu na świecie. Złoża te mogłyby zaspokoić całkowite kilkudziesięcioletnie zapotrzebowanie USA.

Ruda żelazna w Indochinach.

Japońskie koncerny pertraktują z rządem Kambodży o rozbudowę kopalń rudy żelaznej w tym kraju. Po zwiększeniu wydobywania około 500.000 ton rudy rocznie ma być dostarczonych Japonii.

Szwedzka ruda dla Holandii.

Nowa umowa handlowa szwedzko-holenderska przewiduje dostawę 330.000 ton rudy żelaznej dla Holandii, która z kolei dostarczyć ma Szwecji między innymi 350.000 ton koksu i 40.000 ton surówki.

Światowa produkcja cementu w I kwartale

/w tysiącach ton./

<u>K r a j</u>	<u>przeciętna kwartalna</u> <u>1949 r.</u>	<u>I kwartał</u> <u>1950 r.</u>	<u>I kwartał</u> <u>1951 r.</u>
Anglia	2.340	2.201	2.363
Argentyna	363	378	237 1/
Australia	262	308	169 1/
Austria	274	238	.
Belgia	732	698	564 1/
Brazylia	312	278	.
Francja	1.671	1.571	1.145 1/
Hiszpania	465	526	340 1/
Indie	534	663	251 2/
Japonia	819	1.011	857 1/
Kanada	633	426	142 2/
Meksyk	307	379	.
Niemcy Zachodnie	2.115	1.748	1.344 1/
Polska	585	469	.
Szwecja	424	353	267 1/
Unia Południowo-Afryk.	341	404	304 1/
USA	8.856	7.129	5.469 1/
Włochy	1.008	987	675 1/
O g ó ł e m	22.041	19.767	

1/ za dwa miesiące
2/ za jeden miesiąc.

Jak z powyższej tablicy wynika, produkcja cementu wzrasta naogół nadal we wszystkich krajach. Jedynie w USA widoczny był znaczny spadek w roku 1950 w stosunku do roku 1949. W innych państwach liczby mniejsze w 1950 r. niż w 1949 spowodowane są tym, że przeciętna produkcja 1949 r. jest wyższa niż produkcja pierwszego kwartału, gdy zaznacza się sezonowy spadek tej produkcji. Najwyraźniej występuje ta różnica w Kanadzie, której produkcja roczna 1950 r. nie jest jednak niższa od produkcji roku poprzedniego.

Eksport ceramiki japońskiej w 1950 r.

Ceramika. Jednym z najszybciej odbudowywujących się po wojnie przemysłów japońskich jest przemysł ceramiczny, którego zdolność produkcyjną osiągnęła już na początku 1950 r. 85% poziomu produkcji przedwojennej. Zdolności produkcyjnej jednak, powiększającej się szybko na skutek poważnych pożyczek amerykańskich, nie dorównywały ostatnio możliwości zbytu na rynku wewnętrznym, a w szczególności na rynkach zagranicznych. Ta ostatnia okoliczność posiadała szczególnie duże znaczenie, ponieważ szereg firm japońskich tradycyjnie nastawionych jest na eksport artykułów ceramicznych.

Powyższy stan rzeczy spowodowany był głównie ustaleniem w 1949 roku zbyt wysokiego kursu yena /1 ¥ = 360 yenów/ oraz dewaluacją w tym samym roku funta szterlinga. W związku z powyższym pierwszy kwartał 1950 r. był dla japońskiego przemysłu ceramicznego okresem spadku produkcji, wzrostu zapasów i pogorszenia się jakości produkowanych wyrobów co z kolei doprowadziło do anulowania całego szeregu kontraktów. Na skutek ograniczenia kredytów przez Centralny Bank Japoński propagowanego przez finansistów amerykańskich "pomagających" Japonii w odzyskaniu równowagi gospodarczej, kilka większych firm przemysłu ceramicznego zmuszone zostało do poniesienia produkcji.

W pierwszym kwartale 1950 r. eksport ceramiki japońskiej kształtował się na niskim poziomie, wynosząc około ¥ 1.350.000 miesięcznie. Główną pozycję stanowiły serwisy stołowe, eksportowane na rynki północno-amerykańskie. Zbyt w Egipcie, w Thailandzie i w Iranie był trudny jednak eksport na te rynki kształtował się na nieco wyższym poziomie niż w 1949 r. W drugim kwartale ub.r. chłonnym rynkiem zbytu, w szczególności na miski ryżowe, talerze i półmiski, okazała się Afryka Południowa i Singapore.

Punktem zwrotnym w dynamice eksportu ceramiki japońskiej był jednak w r.ub. dopiero lipiec, który przyniósł znaczne zamówienia / ¥ 587.487/ z Indonezji co pozwoliło producentom japońskim na podniesienie cen. Ogólna tendencja cen na rynkach światowych, oraz inflacyjny napływ dolarów do

surowcowych krajów szterlingowych znacznie wzmocnił popyt na ceramikę japońską, której eksport w sierpniu osiągnął poziom \$ 2.241.000. Głównymi odbiorcami porcelany japońskiej były w tym okresie: USA, Singapore, Afryka Południowa i Indonezja. Dachówki eksportowała Japonia do Argentyny i Stanów Zjednoczonych, a izolatory do Pakistanu.

We wrześniu wartość eksportu ponownie wzrasta o \$ 400.000.- w związku z sezonowymi dostawami zabawek porcelanowych do USA na okres Bożego Narodzenia. Dachówki w tym miesiącu lokowane były w całym szeregu krajów Ameryki Łacińskiej, a w szczególności w Kolumbii. Izolatory we wrześniu i październiku kupuje Australia, Pakistan i Indie. W ostatnich miesiącach ub.r. "sellers' market" staje się już zupełnie ugruntowany, a liczba rynków na które trafiają ceramiczne produkty japońskie powiększona zostaje o Ceylon, Kenię, Abisynię, Wenezuelę i niektóre kraje Ameryki Środkowej. W przeciwieństwie do powyższego zanika w zupełności eksport do Chin Ludowych, który jednak w przeciwieństwie do lat przedwojennych nie odgrywał w r.ub. w ogólnym eksporcie japońskim większej roli. W 1940 r. eksport ceramiki użytkowej i przemysłowej do Chin wynosił przeszło \$/ 1.000.000.

Ogólnie biorąc, największą pozycję w eksporcie produktów ceramicznych z Japonii były w 1950 r. artykuły stolowe - ca 70% ogólnej wartości eksportu, drugą zaś zabawki i figurki porcelanowe.

Chemikalia

Podniesienie cen siarki w Anglii.

SIARKA Z dniem 1.VI.br. oficjalne ceny wszystkich gatunków siarki elementarnej zostały w Anglii podniesione o 30%. Zwyżka ta uzasadniona jest wzrostem stawek przewozowych oraz frachtów morskich w okresie pierwszych 5-ciu miesięcy br. W dostawach siarki elementarnej nieprzesiewanej i niesortowanej w partiach nie mniejszych niż 4 tony obowiązuje obecnie cena £ 26,15 za tonę. Najwyższa cena siarki oczyszczonej i sortowanej wynosi obecnie £ 28,8 za tonę. Wszystkie ceny maksymalne nie uwzględniają kosztów opakowania.

Możliwość wprowadzenia racjonowania siarki w USA.

Zgodnie z wypowiedzią delegata amerykańskiego na Międzynarodową Konferencję Surowcową racjonowanie siarki w Stanach Zjednoczonych "jest sprawą najbliższych miesięcy". W chwili obecnej niedobór tego artykułu powoduje obawę zmniejszenia produkcji papieru gazetowego w USA o 20%.

Komitet do spraw siarki Międzynarodowej Konferencji Surowcowej /krajów kapitalistycznych/ podał do wiadomości w końcu maja, iż przewidywany niedobór siarki krajów kapitalistycznych oceniany jest w r. 1951 r. na 1 milion ton. W związku z powyższym - jak zaznacza oficjalny raport wyżej wymienionego komitetu - jedynie właściwy rozdział istniejącej podaży i daleko posunięta oszczędność w konsumpcji siarki elementarnej może złagodzić w pewnej mierze ten poważny deficyt.

Wzrost cen boraksu i kwasu boraksowego w Anglii.

Na skutek wzrostu frachtów morskich począwszy od 2. VI.br. została w Anglii podniesiona cena boraksu o £ 2,10 na tonie. Wzrost cen kwasu boraksowego wyniósł dla wszystkich stężeń o £ 3 na tonie.

Projekt eksploatacji pokładów siarczanów wapniowych w Holandii.

W opracowaniu są ostatnio plany eksploatacji znacznych złóż anhydrytów w Holandii w okolicy Twente. Wykorzystanie tych złóż w znacznym stopniu ułatwiłoby Holandii pokrycie zapotrzebowania na kwas siarkowy i cement. Przypuszcza się, iż roczna produkcja tego minerału wynosić mogłaby około 600.000 ton.

Umożliwiłoby to przeznaczenie 160.000 ton na produkcję kwasu siarkowego oraz podobnej ilości na produkcję cementu, 40% tej ilości przeznacza się na produkcję siarczanu amonu.

Meldunki z chemicznego rynku londyńskiego.

Według raportów "Chemical Age" tendencje na rynku londyńskim były w pierwszych dniach czerwca nadal mocne nie tylko na skutek niedostatecznej podaży szeregu artykułów, lecz również z powodu rosnących kosztów produkcji. W odniesieniu do wielu produktów zanotować można było w pierwszej dekadzie czerwca zwiększenie popytu ze strony nabywców zagranicznych w szczególności na odcinku tiosiarczanu sodu, siarczynu sodu i siarczku sodu, których ceny ostatnio ponownie wzrosły.

Z powodu wzrostu ceny oleju lnianego podrożała ostatnio o £ 2 na tonie minia ołowiana oraz biel cynkowa. Znaczna podwyżka naftaliny była jedną z charakterystycznych zmian na rynku produktów destylacji węgla. Pomimo wyższych cen popyt na naftalinę wzrósł ostatnio jeszcze bardziej.

Eksport nawozów sztucznych z Austrii.

Zgodnie z doniesieniami "BIKI" ostatnie miesiące przyniosły poważny wzrost eksportu nawozów sztucznych z Austrii do Stanów Zjednoczonych i krajów Europy Zachodniej. Eksport ten nie tylko jednak nie przynosi korzyści gospodarce austriackiej, lecz ją jeszcze obciąża, ponieważ ceny, płacone przez importerów amerykańskich niższe są od cen krajowych, a nawet od kosztów produkcji. Całkowity koszt produkcji 50 kg gotowych azotników produkowanych w Linzu wynosi 117 szylingów, podczas gdy w marcu 1951 r. Austria eksportowała do USA 85.500 q azotników po przeciętnej cenie 70 szyl. za 50 kg.

Produkcja azotu we Francji.

Roczna zdolność produkcyjna francuskich fabryk azotu wynosiła na 1.I.1951 r. 288.300 ton /w tym przemysł państwowy - 110.500 ton/. Przypuszcza się, iż dzięki inwestycjom poczynionym w pierwszej połowie b.r. zdolność produkcyjna zostanie podniesiona w końcu 1951 r. na 308.600 ton. Dalsza rozbudowa zakładów powiększyć ma zdolność produkcyjną w 1953 r. do poziomu 424.400 ton.

Ograniczenie eksportu czerni węglowej w Stanach Zjednocz.

Jak donoszą z Waszyngtonu Office of International Trade ogłosił ostatnio, iż kwota eksportowa czerni /sady/ wynosi w drugim kwartale br. 30 mln. lbs. Dotychczas eksport czerni podlegał licencji lecz nie był ograniczony pod względem ilościowym.

Kauczuk, drewno, papier

Meldunki z międzynarodowego rynku kauczuku.

kauczuk Podczas gdy na pierwszego maja br. cena kauczuku R.SS.Nr.1 na giełdzie londyńskiej oscylowała między 52d a 53d za 1 lb spot, w miesiąc później kształtowała się ona na poziomie o 10d niższym czyli, że spadła o około 20%. Ogólnie biorąc, spadek cen kauczuku w maju znacznie silniejszy był w pierwszej połowie miesiąca niż w drugiej. Ostatnie dni maja przyniosły nawet nieznaczne wzmocnienie tendencji, które przybrało nieco na sile w pierwszym tygodniu czerwca. W dniach 7 i 8.VI. cena kauczuku RSS Nr.1 na giełdzie londyńskiej podniosła się do 46 - 47d za 1 lb spot.

Spadek cen kauczuku w maju spowodowany był w pierwszym rzędzie przeświadczeniem nabywców, iż wzrost zapotrzebowania tak cywilnego jak i zbrojeniowego - łącznie z zakupami zapasów strategicznych - nie równoważył już podaży, kształtującej się łącznie z surowcem syntetycznym o kilkaset tysięcy ton wyżej w skali rocznej niż przewidywano. Fakt ogłoszenia embargo na eksport kauczuku do Chin Ludowych oraz częściowe wyeliminowanie z rynku - przez system licencjonowania eksportu z Malajów - nabywców ze Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej, wpłynęła również na osłabienie tendencji. Inną przyczyną, oddziaływującą również na spadek cen był powszechny pogląd, iż zapasy strategiczne krajów kapitalistycznych, głównie oczywiście Stanów Zjednoczonych i Anglii, uzyskały tak wysoki poziom, że zakupy na ten cel będą obecnie wykazywały coraz mniejsze nasilenie.

Niewielka zmiana sytuacji, jaka nastąpiła w pierwszej dekadzie czerwca na międzynarodowym rynku kauczuku, kiedy to tendencje nieco się wzmocniły, tłumaczona być może pewnym wzrostem popytu na dostawy natychmiastowe ze strony nabywców kontynentalnych, w celu doraźnego uzupełnienia zapasów produkcyjnych oraz wiadomościami z Cejlonu i z Indonezji o ewentualnym zmniejszeniu produkcji. Według informacji z Colombo, na skutek rabunkowej gospodarki przy nacinaniu drzew kauczukowych w roku ubiegłym i w pierwszych miesiącach rb. oraz silnych deszczów w lutym, przewiduje się, iż w najbliższym czasie wydajność plantacji spadnie o około 30%. Już obecnie eksporterzy cejlońscy skarżą się na trudności w uzyskaniu od producentów dostatecznej ilości kauczuku dla pokrycia uprzednio zaciągniętych zobowiązań eksportowych. Przypuszcza się ponadto, iż producenci w nadziei na wyżkę cen przetrzymują kauczuk na swych składach.

Jak donoszą z ~~Jogjakarty~~ rząd indonezyjski podwyższył

oło wywozowe na kauczuk eksportowany w III kwartale br. Nowa stawka celna wynosi 129 ¢ indonezyjskich za kg podczas gdy dotychczasowa równa jest 108.6 ¢ ind. Według komentarza BIKI podniesienie oła wpłynąć może hamująco na produkcję kauczuku.

Meldunki napływające z rynku amerykańskiego są ostatnio bardziej sprzeczne niż w miesiącu ubiegłym. Z jednej strony, z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że po pierwszym wrześniu tj. po terminie, w którym zapasy strategiczne kauczuku w Stanach Zjednoczonych winny osiągnąć poziom przewidziany, rynek amerykański zostanie "zdekontrolowany". z drugiej zaś strony Dyrektor do Spraw Kauczuku Spencer /NPA/ informuje w początkach czerwca producentów przemysłu gumowego, że obecne ograniczone przydziały kauczuku utrzymane zostaną najmniej do pierwszego października, ponieważ stan zapasów strategicznych jest jeszcze wysoce niesatysfakcjonujący, a rząd czyni wszelkie starania, aby zapasy te w najszybszym czasie powiększyć.

Według obliczeń Rubber Manufacturers Association konsumpcja kauczuku w Stanach Zjednoczonych wyniosła w kwietniu 98.355 ton /long/, z czego 39.301 ton stanowił kauczuk naturalny. Odpowiednie cyfry dla kwietnia roku ubiegłego wynoszą: 95.989 ton i 57.914 ton.

Przedstawiciele amerykańskiego przemysłu gumowego zaprotestowali w senacie przeciwko zarządzeniu, znoszącemu z dniem 1.V.br. zakaz importu wyrobów gumowych, zawierających więcej naturalnego kauczuku niż zezwala się używać w analogicznych wyrobach przemysłu amerykańskiego. Zakaz ten wydany był po wojnie w celu ochrony produkcji kauczuku syntetycznego. Nakazywał on również amerykańskim przemysłowcom stosowanie określonego procentu kauczuku syntetycznego przy produkcji wyrobów gumowych. Według ostatniego oświadczenia NPA producenci amerykańscy mogą obecnie nie zachowywać dotychczasowych proporcji.

Zgodnie z meldunkami z Rio de Janeiro, Departament Eksportu - i - Importu Banku Brazylijskiego zezwolił ostatnio na import dalszych 2.400 ton kauczuku naturalnego. Pierwsze zwolnienie importowe ogłoszone było w pierwszej połowie marca na import 2.700 ton kauczuku z Malajów. Od kilku miesięcy w Brazylii odczuwa się poważny brak surowca, powodujący poważny spadek produkcji przemysłu gumowego.

W pierwszych czterech miesiącach br. produkcja kauczuku naturalnego w Brazylii wyniosła niecałych 8.000 ton czyli o 300 ton mniej niż o rok wcześniej.

Tarcica kanadyjska dla Wielkiej Brytanii.

tarcica Jak donosi BIKI z 2.VI po dwutygodniowych rokowaniach zawarta została w Londynie umowa handlowa między angielską Timber Control a przedstawicielami kanadyjskiego przemysłu drzewnego na dostawę 300 - 350.000 standartów

tarcicy z Kolumbii Brytyjskiej w okresie II-go półrocza 1951 r. i pierwszej połowy 1952 r. Ceny nie zostały jeszcze ujawnione. Na przestrzeni ostatnich czterech lat jest to największa partia tarcicy zakupiona przez Anglię na rynku kanadyjskim. W latach 1948/1950 Kanada eksportowała do Anglii odpowiednio /w tys. stand./ 236: 202; i 118,5.

Rabunkowa gospodarka leśna w Austrii.

Według doniesień prasy austriackiej, zgodnie z oficjalną statystyką za 4 pierwsze miesiące br., Austria eksportowała 840.239 m³ tarcicy tj. o 1/3 więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. W ciągu całego roku ubiegłego oraz w pierwszych miesiącach rb. lasy austriackie były rabunkowo eksploatowane celem maksymalnego zwiększenia eksportu dla poprawienia sytuacji płatniczej kraju.

Rozmowy szwedzko-amerykańskie na temat dostawy celulozy.

Celuloza Zgodnie z informacjami BIKI, w Waszyngtonie toczą się ponownie rozmowy na temat cen celulozy szwedzkiej, eksportowanej do Stanów Zjednoczonych w dostawach na III kwartał br. Poprzednie ustalenie cen - o którym donosiły już "Wiadomości Handlu Zagranicznego" - dotyczyło jedynie dostaw w maju. Pierwsze wyniki rozmów wskazują na ponowne ustępstwa Szwedów, którzy zgodzą się prawdopodobnie na sprzedawanie celulozy Stanom Zjednoczonym po cenie \$ 248 za 1 tonę cif porty amerykańskie /celuloza niebielona/. Cena w transakcjach dotychczasowych wynosiła \$ 265 za 1 tonę. Komentując powyższe informacje należy stwierdzić, iż Szwecja nie potrafiła dotychczas wyzyskać dogodnej dla siebie koniunktury na rynku surowców papierniczych w Stanach Zjednoczonych, gdzie brak celulozy odczuwa się w coraz większym stopniu, pomimo wzrostu importu z Kanady i zwiększenia produkcji krajowej.

Spadek eksportu celulozy fińskiej.

W pierwszym kwartale br. eksport celulozy fińskiej wyniósł 190.625 ton wobec 219.106 ton w roku ubiegłym. Spadek wywozu celulozy sulfatowej był na ogół silniejszy niż sulfitowej. Eksport celulozy sulfatowej w pierwszym kwartale br. kształtował się na poziomie 73.309 ton w porównaniu z 96.232 ton w pierwszym kwartale roku ubiegłego.

Dostawy dykty dla przemysłu wojennego USA.

W połowie maja National Production Authority wydała rozporządzenie, na mocy którego producenci dykty w Sta-

nach Zjednoczonych obowiązani są co miesiąc przekazywać 20% swej miesięcznej produkcji na zapasy do dyspozycji NPA. Powyższe zarządzenie tłumaczy się bardzo silnie rosnącym zapotrzebowaniem przemysłu wojennego na dyktę. NPA zastrzega sobie ponadto podniesienie ilości przeznaczonej na zapasy dla przemysłu zbrojeniowego, o ile te 20% okazałyby się niewystarczające. Produkcja dykty w Stanach Zjednoczonych wynosiła w 1950 r. 2.213 tys.m³; w roku bieżącym prowizoryczne szacunki określają roczną produkcję na wysokości 2.477 tys.m³. Wartość importu dykty do Stanów Zjednoczonych w 1950 r. wyniosła 12 mil. \$.

Wzrost importu tarcicy iglastej
do Wielkiej Brytanii.

W pierwszych czterech miesiącach br. Anglia importowała 294.498 standartów tarcicy wobec 107.732 st. w pierwszych czterech miesiącach roku ubiegłego kiedy to Timber Control stosował politykę wyczekiwania, licząc na obniżkę cen. Wzrost importu wynosi zatem 172% w stosunku do poziomu importu z r.1950 i 62% w porównaniu z importem w 1949 r. Wartość importu tarcicy iglastej wyniosła w pierwszych czterech miesiącach br. £ 20,4 mln. czyli blisko cztery razy więcej niż w tym samym okresie 1950 r. i o połowę tylko mniej niż wartość całego rocznego importu w roku ubiegłym.

Import tarcicy iglastej do Anglii
I-IV r. 1950 i r. 1951

K r a j e	1 9 5 0		1 9 5 1	
	szt.	1000 £	szt.	1000 £
Ogółem:	107.732	5.158	294.498	20.395
w tym z:				
Kanady	5.630	415	92.415	7.405
Finlandii	10.718	498	34.115	2.134
Szwecji	24.144	1.172	37.787	2.782
Niemiec Zach.	2.703	120	442	31
Francji	6.630	293	37.874	1.766
Czechosłowacji	4.238	187	6.641	411
Jugosławii	27.292	1.251	27.875	1.440
Stanów Zjednocz.	460	38	30.319	2.454
Brazylii	-	-	8.908	695

Surowce włókiennicze i wyroby

Światowy eksport wełny w pierwszej połowie bieżącego sezonu.

wełna Eksport wełny pięciu najważniejszych producentów tego surowca: Australii, Nowej Zelandii, Unii Płd.-Afrykańskiej, Argentyny i Urugwaju wyniósł w pierwszej połowie obecnego sezonu 334.000 t, podczas gdy w tym samym okresie poprzedniego sezonu wynosił on o 14% więcej czyli 384.000 t. Osiągnięty w tym roku poziom eksportu jest również niższy od poziomu z pierwszych lat powojennych a przy tym nie wystarcza on na pokrycie potrzeb konsumpcji cywilnej i wojskowej. Jedynie Urugwaj i Afryka Płd. wykazały wzrost eksportu w porównaniu z sezonem poprzednim, nie oznacza to jednak wzrostu ich zdolności eksportowej a jest tylko wynikiem wyjątkowo niskiego wywozu w r.1949/50. Zwiększenie wywozu dwu wyżej wymienionych krajów nie było jednak na tyle silne, aby skompensować ograniczenie wywozu trzech pozostałych producentów. Stany Zjednoczone zakupiły około 24% eksportu 5 największych eksporterów wełny, czyli 71.000 t. Spadek eksportu do Stanów Zjednoczonych wyniósł 6%, podczas gdy eksport do Anglii spadł o 35% a do Francji o 10%. Na niezmiennym poziomie utrzymywał się wywóz do Belgii i Niemiec Zach., a ilość wełny zakupiona przez Włochy wzrosła z 14 do 21.000 t.

Najbardziej charakterystycznym zjawiskiem obecnego sezonu jest wzrost znaczenia Nowej Zelandii jako dostawcy średnich gatunków wełny do USA. oraz rozszerzenie eksportu wysokich gatunków z Urugwaju.

Jednocześnie ze zmniejszeniem eksportu nastąpiło zupełne wyczerpanie się zapasów w państwach produkujących wełnę, wobec czego przyszły eksport całkowicie uzależniony jest od bieżącej produkcji, która we wszystkich krajach z wyjątkiem Afryki Płd. jest wyższa niż przed wojną. Część tej nadwyżki zostanie wchłonięta jednak przez własną konsumpcję tych krajów.

Produkcja w sezonie bieżącym była uzupełniona jeszcze zapasami Joint Organization, dzięki czemu całkowita ilość surowca dostępna na rynku osiągnęła 1 060.000 t /na bazie wełny pranej/. Brak zapasów J.O. w przyszłym sezonie zostanie prawdopodobnie skompensowany powiększeniem produkcji, dzięki czemu poziom dostaw wełny surowej wynoszący 1 030 000 t rocznie zostanie utrzymany.

Zapasy w krajach konsumujących wełnę ocenia się na 3 do 3 1/2 miesiąca, nie licząc oczekiwanych dostaw, które wystarczą na dalsze 2 miesiące.

Światowa konsumpcja wełny surowej wykazała w pierwszym kwartale bieżącego roku poważny spadek, mianowicie była ona o 10 do 12 1/2% niższa niż w ostatnim kwartale, a o 15% niższa aniżeli w pierwszym kwartale 1950 r.

Zgodnie z przytaczanymi przez "Economist'a" danymi Wool Intelligence światowa konsumpcja kształtowała się w maju bieżącego roku na poziomie 1 080 000 t rocznie na bazie wełny pranej w porównaniu z 1 185 000 t w roku poprzednim. W Wielkiej Brytanii dzienna konsumpcja w marcu spadła o 12% w stosunku do przeciętnej dziennej produkcji w r.1950. W Stanach Zjednoczonych konsumpcja wełny ubraniowej spadła w ostatnim kwartale ubiegłego roku i w pierwszym kwartale roku bieżącego o przeszło 25%.

Ograniczenie konsumpcji miało swoje źródło w wysokim poziomie cen. Jeśli rządy poszczególnych państw będą w dalszym ciągu czynić zapasy strategiczne konsumpcja cywilna będzie musiała ulec dalszemu ograniczeniu. Nie jest jednakże wykluczone zahamowanie tego spadku, co przy ograniczonej wysokimi cenami konsumpcji cywilnej może doprowadzić do ustalenia się równowagi między podażą i popytem wełny na rynku światowym.

Według oceny głównego dyrektora Joint Organization całkowite zapotrzebowanie na cele wojenne wyniesie w przyszłym sezonie około 124 000 t wełny pranej /tzn. około 12% podaży światowej/, obejmując zarówno produkcję bieżącą jak i zapasy normalne.

Ceny wełny surowej uzależnione są w chwili obecnej nie tyle od warunków rynkowych ile od polityki Stanów Zjednoczonych w zakresie zakupów dodatkowych ilości wełny na cele zbrojeniowe. O tym, jak wielki jest wpływ tego kraju na kształtowanie się cen, świadczy gwałtowny ich spadek w kwietniu br., kiedy to Stany Zjednoczone wstrzymały zakupy. Również wprowadzenie podstawowych cen maksymalnych w USA miało prawdopodobnie na celu przerwanie fantastycznego wzrostu cen. Ponowne osiągnięcie poziomu cen z marca br. zależne jest przede wszystkim od tego, czy Stany Zjednoczone, jako największy konsument zwiększą swoje zakupy strategiczne.

Sprawa międzynarodowych przydziałów wełny w dalszym ciągu pozostaje kwestią otwartą.

Z rozwojem międzynarodowej sytuacji na rynku wełny wiążą się dwa wydarzenia, jakie miały miejsce w ostatnich dniach maja: posiedzenie dorocznej międzynarodowej konferencji dla spraw wełny w Barcelonie oraz prowizoryczny układ między Wielką Brytanią i dominiami w sprawie wprowadzenia systemu cen rezerwowych dla wełny.

Na plenarnym posiedzeniu dorocznej międzynarodowej konferencji wełnianej rozpatrywano sprawę utworzenia europejskiej komisji dla spraw wełny. Wobec trudności dojścia do porozumienia, zwłaszcza w zakresie ustępstw taryfowych, sprawę przyszłej organizacji powierzono specjalnym podko-

mitetom. Oceniając sytuację na rynku wełny stwierdzono, że jest ona zależna od zachowania się Stanów Zjednoczonych, od ilości zużywanych do produkcji wyrobów wełnianych włókien syntetycznych oraz od stanowiska poszczególnych rządów państw kapitalistycznych w sprawie zbrojeń. Podkreślono, że konieczne jest zwiększenie poglobia owiec w celu osiągnięcia w przyszłości równowagi między zapotrzebowaniem i podażą.

W związku ze strajkiem robotników portowych w Nowej Zelandii i związanym z tym odroczeniem aukcji konferencja zaleciła, aby nie anulować kontraktów na wełnę lecz realizować je w miarę możliwości. W toku obrad przyjęto na członka konferencji Finlandię, natomiast z członkostwa zrezygnowała Polska i Czechosłowacja. Jednym z punktów porządku dziennego było zagadnienie przydziałów wełny w sprawie tej nie powzięto jednak żadnej konkretnej rezolucji.

W dn. 22 maja rząd angielski podał do wiadomości o zawarciu tymczasowego układu z Australią, Nową Zelandią i Afryką Płd. w sprawie wprowadzenia systemu cen rezerwowych dla wełny. Celem tego systemu jest złagodzenie silnych wahań cen, które w niekorzystny sposób odbijają się na gospodarce zarówno państw produkujących jak i konsumujących wełnę, oraz wprowadzenie stabilizacji w obrotach długoterminowych. Zadaniem programu jest nie tyle całkowite wyeliminowanie zmian cen, ile zapobieganie gwałtownej ich obniżce. Propozycje zawarcia takiego porozumienia były przedmiotem rozmów między zainteresowanymi rządami, jak również były przedstawiane na konferencji "Wool Study Group" w październiku ubiegłego roku. Zgodzono się wówczas, że najlepszym systemem będzie przyjęcie istniejącego systemu cen rezerwowych "Joint Organisation".

Działanie tego systemu polegać będzie na dokonywaniu zakupów w trzech wyżej wymienionych dominach w wypadku, gdyby ceny spadły poniżej ustalonego poziomu i odsprzedaży jej wtedy, gdy ceny będą wzrastać. Ceny rezerwowe ustalane będą przez poszczególne rządy na początku każdego sezonu. Również polityka odsprzedaży podlegać będzie zatwierdzeniu poszczególnych rządów, przy tym będzie ona koordynowana i nadzorowana przez centralny organ, znajdujący się w Londynie, który czuwać też będzie nad ustanawianiem cen na początku sezonu.

Finansowanie planu należy do rządów państw uczestniczących w planie, które to rządy dostarczą funduszu sięgającego 66 mln. £. Anglia dostarczyć ma z tego £ 12 mln., a oprócz tego wpłaci ona połowę swego udziału w aktywach likwidującej się "Joint Organization". W wypadku wyczerpania się funduszu, przeznaczonego na zakup wełny, rządy Brytyjskiej Wspólnoty Narodów mają dostarczyć dodatkowych sum, koniecznych dla dokonania dalszych zakupów, o ile te okażą się potrzebne dla utrzymania cen. Zobowiązanie to nie dotyczy samej Anglii.

Ogłoszenie planu rezerw i cen minimalnych wełny wy-

wołało poważne różnice zdań pomiędzy australijskimi organizacjami producentów wełny. Wprowadzenie w życie planu - po likwidacji z dn. 30 czerwca organizacji "Joint Organisation" - UK-Dominion Wool Disposals zależy głównie od stanowiska w tej sprawie 90 000 hodowców australijskich, którzy wypowiedzą się w ankiecie powszechnej. Zwolennikami nowego planu są drobni hodowcy, natomiast wielcy właściciele są mu przeciwni. Zagadnienie to sprowadza się do tego, czy zostanie utrzymany system otwartych aukcji, które umożliwiają znaczne wahania cen w zależności od kształtowania się podaży i popytu, czy też wprowadzony będzie, popierany przez rząd, system cen podstawowych.

Ceny wełny.

Według notowań giełdy nowojorskiej cena wełny pranej dla transakcji lipcowych spadła z 260 za 1 lb w dniu 3.3 do 230,5 w dniu 12.6 czyli o 12%. Ceny wełny ozesankowej spadły w tym samym okresie z 321,5 za 1 lb na 292,5 czyli o 9%.

Ocena światowej produkcji bawełny.

Według najnowszej oceny "International Cotton Advisory Committee" światowa produkcja bawełny w sezonie 1951/52 powinna osiągnąć 35 mln. bel. W bieżącym sezonie osiągnięto 27.5 mln.bel - /rekord dotychczasowy wynosił 38 mln.bel w 1937/38 r./. Zbiory Stanów Zjednoczonych dostarczą 16 mln.bel, czyli o 6 mln. więcej niż w sezonie obecnym. Oczekuje się również zwiększenia produkcji bawełny w Turcji, Syrii, Persji, Iraku i Egipcie, w mniejszym zaś stopniu w Indiach i Pakistanie.

Ceny bawełny na giełdzie w Nowym Yorku wykazały w okresie 31.5 - 7.6 nieznaczne wahanie, spadając z 44.85 ¢ do 44.70 ¢ za 1 lb.

Rynek bawełniany w Stanach Zjednoczonych.

Duże zaoferowanie bawełny surowej, które w południowych stanach przybrało formę "agresywnego zbywania" doprowadziło do spadku cen bawełny w transakcjach terminowych, natomiast sprzedaż surowca w transakcjach natychmiastowych odbywa się po dawnych cenach. Koła handlowe wyrażają opinię, że osłabienie tendencji na rynku terminowym wiąże się z korzystną oceną przyszłych zbiorów i przewidywaniem możliwości spadku popytu w późniejszych miesiącach br. Amerykański departament rolnictwa zamierza rozszerzyć przydziały bawełny na eksport, zmieniając tym samym dotychczasową akcję ograniczania eksportu.

Przemysł bawełniany w Pakistanie.

Przemysł bawełniany jest jedną z najlepiej rozwijających się gałęzi gospodarki Pakistanu. W sierpniu 1947 r. kraj ten posiadał 178.000, a w kwietniu 1951 - 372.000 wrzecion. W chwili obecnej przemysł krajowy zaspakaja około 1/3 konsumpcji ludności, a przy końcu bieżącego roku spodziewane jest nawet dalsze powiększenie produkcji. W tym celu zamówiono 250.000 wrzecion wartości 80 mln. rupii dla fabryk rządowych i taką samą ilość dla przedsiębiorstw prywatnych. Po wykonaniu obecnego programu obejmującego 900.000 wrzecion zdolność wytwórcza przemysłu pakistańskiego osiągnie 12 jardów tkanin na głowę ludności.

Urząd dla Spraw Bawełny w Pakistanie.

Rząd Pakistanu postanowił utworzyć Urząd dla Spraw Bawełny jako organ nadzorujący i regulujący obroty bawełną. Do zadań Urzędu należy m.inn. badanie zwyczajów handlowych, obowiązujących przy sprzedaży i transakcjach terminowych, ubezpieczeniach, magazynowaniu, kontroli towarzystw handlowych itp.

Cło eksportowe na bawełnę w Egipcie.

Według doniesień z Kairu z dnia 28.V.br. rząd egipski zmniejszył cło eksportowe na bawełnę surową o 75%. Obecnie wynosi ono 2 funty egipskie od 100 kg wagi brutto. Zniżone cło obowiązuje aż do 31 sierpnia br. Należy pamiętać, że rząd egipski podwyższył w styczniu cło na bawełnę dwukrotnie, wskutek czego wynosiło ono 8 funtów eg. od 100 kg.

Eksport bawełny z Egiptu w okresie 1.IX.1950 - 24.V.1951 wynosił 775.103 bele, w porównaniu z 880.383 bel w tym samym okresie roku poprzedniego. Eksport do poszczególnych krajów wynosił:

do Wielkiej Brytanii	252.945 bel/181.638	w tym samym okresie 1949/50		
na kontynent	323.211	" / 420.868	"	"
do Indii, Chin i Japonii	323.211	" / 190.676	"	"
do USA	44.089	" / 87.201	"	"

Zaopatrzenie w surowce

chińskiego przemysłu bawełnianego.

Produkcja przędzy bawełnianej w Chinach Ludowych w r.1950 osiągnęła 98% najwyższego poziomu produkcji w latach ubiegłych, a produkcja tkanin bawełnianych prze-

wyższyła ten poziom o 8,7%. Dawniej chiński przemysł bawełniany prawie całkowicie uzależniony był od surowca importowanego. Dążeniem Centralnego Rządu Chińskiej Republiki Ludowej jest jak najszersze zaopatrzenie przemysłu włókienniczego w surowce pochodzenia krajowego. Podjęto w tym celu szereg kroków w kierunku zwiększenia uprawy bawełny i podniesienia jej wydajności. Chińscy plantatorzy bawełny poparli akcję rządu, dzięki czemu zbiory w r. 1950 przewyższyły zbiory z roku poprzedniego o 260.000 t, czyli o 58,9%, wynosząc 82,8% rekordowego zbioru bawełny z 1936 r.

Według planu na rok 1951 przemysł włókienniczy powinien zwiększyć produkcję przędzy bawełnianej o 25%, a tkanin bawełnianych o 30% w porównaniu z 1950 r. Prasa chińska podkreśla szybki rozwój kampanii siewnej w okręgach uprawy bawełny centralnych i południowych Chin, gdzie w roku bieżącym przewidywane jest zebranie 21,74% całej produkcji chińskiej. W tym celu plantatorzy bawełny centralnych i południowych Chin zawarli między sobą specjalne umowy, w których zobowiązali się w oznaczonych terminach przeprowadzić siew bawełny, postawić produkcję na wysokim poziomie agrotechnicznym i osiągnąć wysokie zbiory.

W Chinach północnych uprawa bawełny zajęła 125.000 ha, znacznie przekraczając plan.

Spadek cen przędzy bawełnianej w Japonii.

Według danych z 15 maja br. hurtowe ceny przędzy bawełnianej w Japonii spadły w ciągu dwóch miesięcy o 35%. W tym samym czasie obniżyły się również ceny włókna ciętego o 30%, sztucznego jedwabiu o 18%, surowego jedwabiu o 25%, wyrobów bawełnianych o 30% i materiałów wełnianych o 22%. Jako główne przyczyny tej powszechnej obniżki cen podaje się:

- 1/ wzrost przydziałów przędzy bawełnianej na konsumpcję krajową z 37.500 do 50.000 bel miesięcznie;
- 2/ specjalną polityką niektórych przedsiębiorców i hurtowników, którzy posiadając poważne zapasy spodziewają się obniżki cen;
- 3/ osłabienie nasilenia eksportu w związku z chwilowym uspokojeniem na rynku światowym;
- 4/ odkładanie zakupów przez konsumentów w oczekiwaniu na dalszą zniżkę cen.

Rynek juty w Stanach Zjednoczonych.

Na przełomie maja i czerwca nastąpiła w Stanach Zjednoczonych nieoczekiwana zniżka cen materiałów pakowych, wytwarzanych z juty z pewną domieszką innych włókien. Dostawcy tych artykułów oferowali znaczne ilości towaru

po cenach wyznaczonych przez rząd, mimo to zainteresowanie na rynku było słabe. Podobne tendencje zaobserwowano na rynku wyrobów jutowych w Kalkucie, gdzie sprzedawcy zwiększyli podaż, natomiast brak było ożywienia popytu.

Spadek cen materiałów pakowych z juty i innych włókien wiąże się z osłabieniem tendencji i utrzymaniem się na niskim poziomie cen materiałów zastępczych. Materiały te zdobyły sobie ostatnio wielką popularność, wypierając surowce naturalne. Tak np. w Stanach Zjednoczonych departament rolnictwa zamierza przeprowadzić pertraktacje z firmami prywatnymi w sprawie produkcji kenafu, używanego zamiast juty przy wyrobie worków i tkanin.

Commodity Credit Corporation zatwierdziła program uprawy kenafu w U.S.A. i innych krajach półkuli zachodniej, co uniezależnić ma Stany Zjednoczone od dostaw włókna z Indii i Pakistanu.

Zbiory, zapasy i eksport henekenu z Meksyku.

W r. 1950 zebrano 99.000 t henekenu najniższy poziom zbiorów od 1940 r. Eksport omawianego artykułu w 1950 r. wyniósł 59.000 t. Zapasy na koniec ubiegłego roku wyniosły 9.000 w porównaniu z 46.000 t na koniec 1949 r.

Jedwab naturalny.

We wszystkich krajach produkujących jedwab, nie wyłączając Francji ceny jedwabiu naturalnego wykazują stałą tendencję spadkową. Jednocześnie nastąpiło obniżenie się zbytu, ponieważ nabywcy wstrzymują się od zakupów w oczekiwaniu dalszej zniżki. Import jedwabiu surowego do Francji utrzymywał się na wyższym poziomie w ciągu pierwszych czterech miesięcy br., aniżeli w tym samym okresie ubiegłego roku. Przywóz w kwietniu wykazuje zasadniczy spadek.

Kupcy amerykańscy zaprzestali nabywania jedwabiu w Japonii już w styczniu. Rezerwy jedwabiu surowego są prawdopodobnie bardzo małe, jednak przy szerokim stosowaniu włókien sztucznych /nylonu, sztucznego jedwabiu/ wystarczą jeszcze na kilka miesięcy. Wycofanie się kupców amerykańskich pociągnęło za sobą spadek cen jedwabiu w Japonii. W maju spadek ten stawał się coraz silniejszy, osiągając przy końcu maja poziom o 6 sh na 1 lb niższy od stanu, który ustalił się przy końcu kwietnia. Dla dostaw na lipiec i sierpień gatunku 13/15 denier ceny wynosiły 32 sh 6d. za 1 lb, a gatunku 20/22 denier - 31 sh za 1 lb. Ceny te były o 20 sh niższe od najwyższych cen z lutego bieżącego roku.

Metale i wyroby

Meldunki z międzynarodowego rynku żelaza i stali.

Stany Zjednoczone

Pomimo wzrastającej produkcji stali w Stanach Zjednoczonych i dokumentacji statystycznej organów przemysłu stalowego i władz rządowych o "dostatecznej" podaży tego podstawowego surowca na rynku, coraz częściej słyszy się głosy prasy o zaostrożeniu się braku stali w przemyśle metalowym, konstrukcyjnym i budowlanym. System pierwszeństwa ~~dostaw~~ ~~nie~~ ~~zdał~~ ~~agencji~~ jak komentuje sytuację na amerykańskim rynku stali "Neue Zürcher Zeitung" - co spowodowało niespotykany dotąd chaos w zaopatrywaniu w stal poszczególnych zakładów produkcyjnych. "National Production Authority" usiłuje przy pomocy nowych ograniczeń przywrócić jaki taki ład w dostawach stali dla przemysłu zanim wejdzie w życie Controlled Materials Plan - o którym donosiły już "Wiadomości Handlu Zagranicznego".

Ograniczenia zarządzane przez NPA zmierzają w pierwszym rzędzie do zmniejszenia dostaw stali na potrzeby cywilne. Dwie dziedziny tych potrzeb są największymi konsumentami stali, a mianowicie przemysł budowlany i samochodowy. Zgodnie z rozporządzeniami NPA wszelka budowa domów, których całkowity koszt przekracza \$ 35.000 wymaga specjalnego zezwolenia na rozpoczęcie prac. Ponadto jakikolwiek plan budowlany, obejmujący przemysłowy, prywatno-mieszkaniowy, czy użyteczności publicznej wymaga zgody NPA o ile przewiduje zużycie stali w ilości większej niż 25 ton.

Począwszy od 1.VI.b.r. wszystkie koncerny samochodowe otrzymują jedynie 75% tej ilości stali jaką zużyły w pierwszej połowie 1950 r. W lipcu ograniczenia mają być zwiększone o dalszych 5% przy jednoczesnym wprowadzeniu bezpośredniego ograniczenia produkcji lekkich samochodów ciężarowych. Zgodnie z nieoficjalnymi informacjami, w drugiej połowie b.r. około 50% ogólnej produkcji stali konsumowanych będzie przez przemysł zbrojeniowy.

Jeśli chodzi o gatunki stali, na które w pierwszym rządzie skierowana jest akcja reglamentacyjna NPA, to należy wymienić przede wszystkim stal nierdzewną. Na początku czerwca producenci stali nierdzewnej zostali poinformowani o o zwiększeniu o 50% w porównaniu do stanu z pierwszej połowy b.r. ilości artykułów nierdzewnych wymaganej do złożenia rządowi na cele "obronne". Stalownie powiadomiono, iż w III-im kwartale b.r. produkcja kształtownej stali nierdzewnej na skład winna odpowiadać ilości dostar-

czanej przez nie na rynek w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 1950 r. Dotychczas strukturalna stal nierdzewna nie była wogóle "odkładana" na "cele obronne". Producenti stalowych siatek nierdzewnych zmuszeni będą składować w III kwartale b.r. od 15 do 75% ich przeciętnych miesięcznych dostaw z pierwszych 8 miu miesięcy r.ub.

W Stanach Zjednoczonych na początku czerwca zbiegło się ogłoszenie przydziałów na eksport białej blachy, z zarządzeniem władz odnośnie do powiększenia produkcji na cele wojskowe tego produktu z 5 na 10% ogólnej produkcji. W pierwszym kwartale wynosiła ona 1.098.000 ton /short/ w tym elektrolityczna 689.800 ton w porównaniu do 1.040.000 ton w pierwszym kwartale r.ub. Kwota eksportowa na III kwartał wynosi 124.960 ton /short/ z czego europejskie kraje kapitalistyczne otrzymać mają 51.750 ton, w szczególności: Holandia - 14.200, Austria - 500 ton, Belgia-Luksemburg - 4.200, Dania - 6.900, Grecja - 1.300, Włochy - 5000, Norwegia - 5.500, Hiszpania - 750, Szwecja - 3.500, Szwajcaria - 2.000 i Jugosławia - 1.500 ton.

A n g l i a

W ostatnim biuletynie informacyjnym, wydanym w pierwszych dniach czerwca, naczelne władze British Iron and Steel Federation stwierdzają, iż biorąc pod uwagę rozwój tendencji na odcinku zaopatrzeniowym brytyjskiego przemysłu stalowego, w pierwszym i w początku drugiego kwartału r.b. można określić tegoroczną produkcję stali na 16 mil.ton. Jest to niewątpliwie optymistyczne i "uspokajające" oświadczenie, jeśli się przypomni wypowiedzi rządowe z przed kilku tygodni, oraz okoliczność, że już cały szereg wielkich pieców zostało unieruchomionych - ostatni taki wypadek miał ponowić miejsce w ostatnich dniach maja - i że wiele stalowni nie wykorzystuje zdolności wytwórczych na skutek braku złomu i gorzszych gatunków rudy. Wspomniany biuletyn informuje, iż dostawy złomu żelaznego z Niemiec Zachodnich maleją systematycznie, powodując spadek importu tego surowca do 500 - 600.000 ton w roku b. w porównaniu do 1,9 mil. ton w r.ub. Zapewnienie dostaw rudy żelaznej natrafia również ~~zdziesiątem~~ powyższego oświadczenia - na znaczne trudności i pomimo zakontraktowanych 9,3 mil.ton w r.b. na skutek braku odpowiedniego tonażu Anglia może liczyć jedynie na około 8,6 mil.ton. Po dokonaniu **pewniej** odbudowy zapasów rudy żelaznej, na konsumpcję importowanej rudy pozostanie prawdopodobnie około 8,4 mil.ton czyli o 278.000 ton mniej niż w r.ub. W przeciwieństwie do zmniejszonych zasobów rudy importowanej przewidyje się dość znaczny wzrost konsumpcji rud krajowych z 12.777.000 ton w 1950 r. na 14.300.000 ton w r.b. o ile pozwoli na to odpowiednia podaż koksu. Przemysł hutniczy spodziewa się zatem wyprodukować w r.b. 9.735.000 ton surowki i ferrostopów, czyli o ca 100.000 ton więcej niż w roku ubiegłym. Zakładając ponadto niewielki import surowki i zmniejszenie zapasów do poziomu z połowy 1948 r. przemysł stalowy posiadałby do dyspozycji około 7.890.000 ton

surowki czyli o 455.000 ton więcej niż w 1950 r. Konsumpcja złomu żelaznego oceniana jest przez władze Federacji na 9,5 mil.ton wobec 10.250.000 ton w roku poprzednim. Główną nadzieją na osiągnięcie 16 mil.ton stali w roku bieżącym jest uruchomienie w drugiej połowie b.r. zakładów wzbogacania rud krajowych, oraz dostarczenie przemysłowi odpowiednich dostaw koksu, który może się okazać najważniejszym gar-
dłem całego planu.

Sytuację na wewnętrzny rynek stali ułatwić ma również zmniejszenie jej eksportu z 3.250.000 ton w r.ub. na 2.720.000 ton w r.b. Na zakończenie biuletyn przewiduje, że podaż stali surowej na rynku wewnętrznym nie powinna być mniejsza niż w r. 1950 aczkolwiek stwierdza, iż potencjalny popyt, na skutek realizowania programu zbrojeniowego oraz z uwagi na znaczny spadek zapasów stali, nie będzie mógł być w całości zaspokojony.

Powyższy biuletyn nie porusza zagadnień finansowych brytyjskiego przemysłu hutniczego i stalowego, który od kilkunastu tygodni pracuje na coraz większych stratach, na skutek silnego wzrostu kosztów produkcji przy nieznacznych, lub niezmiennych cenach artykułów gotowych. Niezależnie od znacznego wzrostu ceny importowej rudy ctf., od kwietnia podniesione zostały frachty kolejowe, cena złomu żelaznego, oraz stawki załóg wielkopiecowych. W związku z powyższym znaczna zwyżka cen stali i wyrobów z niej - jak zauważa Metal Bulletin - jest nieunikniona.

N i e m c y Z a c h o d n i e

Od szeregu miesięcy produkcja surowej stali w Niemczech Zachodnich kształtuje się znacznie poniżej zapotrzebowania rynku krajowego i zobowiązań zagranicznych. Miesięczna produkcja walcówki sięga przeciętnie 700.000 ton z czego 100.000 ton kierowanych jest natychmiast na rynki zagraniczne. Szacunek zapotrzebowania wewnętrznego wynosi około 800.000 ton walcówki miesięcznie. W ostatnim kwartale r.ub. i w pierwszym kwartale roku bieżącego sytuację łagodził fakt znacznych zapasów walcówki, szacowanych w chwili amerykańskiego ataku na Koreę na milion ton. Zapasy te stopniały jednak zupełnie do końca marca b.r. powodując znaczne opóźnienie dostaw walcówki oraz wstrzymywanie się producentów od przyjmowania zamówień. Z miarodajnych kół przemysłowych w Düsseldorfie donoszą, iż w chwili obecnej łączna lista zamówień głównych koncernów stalowych w Niemczech Zachodnich opiewa na 8 milionów ton, a terminy dostaw sięgają już 15 miesięcy. Powodem powyższego stanu rzeczy jest w pierwszym rzędzie niedostateczna baza surowcowa głównie na odcinku paliw, jak również w odniesieniu do złomu żelaznego, oraz forsowanie niemieckiego eksportu stali przy jej poważnym braku na rynku wewnętrznym. W pierwszym kwartale b.r. Niemcy Zachodnie eksportowały 350.000 ton walcówki z czego 165.000 ton do krajów europejskich, 20.000 ton do Afryki, 27.000 ton do Azji i

128.000 ton do Ameryki Północnej i Południowej. Z ilości tej Stany Zjednoczone strzymały 76.000 ton.

B e l g i a

W pierwszym tygodniu czerwca tendencje na rynku żelaza i stali wykazały ponowne wzmocnienie. Z Antwerpii donoszą, iż ceny eksportowe stali konstrukcyjnej i budowlanej przekroczyły poziom 7.500 fr. za tonę metryczną fob. podczas gdy dwa tygodnie temu kształtowały się na poziomie 7.000 - 7.200 fr. za tonę. Niektóre gatunki grubych blach stalowych mimo niesłychanie wygórowanych cen /12.000-15.000 fr. za tonę fob/ są zupełnie nieosiągalne, podobnie jak pręty żelazne, które ostatnio nie podlegały żadnym transakcjom eksportowym. Przypuszcza się, iż ostatnie zamówienie Argentyny na blachę zostało przyjęte przez eksporterów belgijskich po cenach przekraczających 7.000 fr. za tonę. W końcu maja rząd belgijski wprowadził powtórnie licencjonowanie eksportu wszystkich artykułów z żelaza i stali.

F r a n c j a

Zamówienia na walcówkę francuską szacowane są obecnie na 4,5 mil. ton. z czego 3,5 mil. ton na eksport. Produkcja artykułów walcowanych we Francji i w Zagłębiu Saary wynosi obecnie przeciętnie 700.000 ton miesięcznie. Opóźnienia w dostawach sięgają zatem 6 - 7 miesięcy. Donoszą z Paryża, iż Francja otrzymała zamówienie z Argentyny na 90.000 ton szyn kolejowych, przy czym wymienia się cenę 46.000 fr. za tonę /t. 47.5/8/.

A u s t r i a

W pierwszym kwartale b.r. produkcja surowki w Austrii wynosiła 239.843 ton w porównaniu do 212.237 ton. w analogicznym okresie roku ubiegłego. Produkcja stali wzrosła z 233.718 ton w I kwartale ub. na 246.131 ton w I kwartale b.r. Produkcja walcówki podniosła się w tym samym czasie ze 142.250 na 154.061 ton.

Wzrosty z międzynarodowego rynku metali kolorowych.

A l u m i n i u m

W końcu maja b.r. władze amerykańskie zatwierdziły dalszą rozbudowę produkcji aluminium w U.S.A. Tym razem chodziło o zatwierdzenie planów budowy trzech nowych ośrodków produkcyjnych o łącznej zdolności wytwórczej 138.000 ton w skali rocznej. Łącznie z zatwierdzoną już produkcją 446.000 ton w grudniu ub.r. oraz wznowieniem produkcji w kilku mniejszych zakładach ostatnio nieczynnych, ogólne możliwości produkcyjne aktualnie wykorzystywane i

zatwierdzone wynoszą 713.000 ton rocznie. W realizacji programu rozbudowy przemysłu aluminiowego w Stanach Zjednoczonych rząd popiera nowozawiające się firmy, w celu uniezależnienia się w większym stopniu od głównych koncernów. Szczególną uwagę przykładą się również na lokalizację zakładów wytwórczych. W r. 1953 zdolność produkcyjna przemysłu aluminiowego w Stanach Zjednoczonych osiągać ma poziom 1 miliona ton rocznie.

Z dniem 1 - go czerwca wszedł w życie w Stanach Zjednoczonych nakaz poważnego ograniczenia używania folii aluminiowej dla produkcji cywilnej.

Zestawienie poniższe, opracowane przez sekcję dla spraw metali kolorowych organizacji marszałkowskiej ECA, ilustruje produkcję i konsumpcję aluminium w krajach kapitalistycznych w roku 1950.

Produkcja i konsumpcja aluminium w krajach kapitalistycznych
w 1000 ton metr.

	<u>konsumpcja</u>	<u>produkcja</u>	<u>saldo</u>
Ogółem kraje kapitalist. 1948	1.111	1.117	+ 66
" " " 1949	1.024	1.127	+ 103
" " " 1950	1.312	1.285	- 27 ^{1/}
w tym:			
Stany Zjednoczone	805	654 ^{2/}	- 151 ^{2/}
Kanada	59	358	+ 299
Południowa Ameryka	11	0	- 11
Europejskie kraje OEEC	393	245	- 148
Austria	9	18	+ 9
Belgia i kolonie	8	0	- 8
Francja i kolonie	55	61	+ 6
Niemcy Zachodnie	48	28	- 20
Włochy	36	37	+ 1
Holandia	7	0	- 7
Norwegia	10	46	+ 36
Szwecja	15	4	- 11
Szwajcaria	13	21	+ 8
Anglia	184	30	- 154
Inne europ.kraje kapitalist.	8	0	- 8
Inne zamorskie kraje kapitalist.	44	28	- 16

^{1/} deficyt powinien być większy, /czyli spadek zapasów w krajach kapitalistycznych/ w związku z faktem wyprodukowania w USA 20.000 ton nie na cele konsumpcyjne.

^{2/} w tym 20.000 ton wyprodukowano "na inne cele" niż konsumpcję.

C y n a

Jedną z charakterystycznych tendencji na londyńskim rynku cyny w okresie ostatniego tygodnia maja i pierwszego tygodnia czerwca był stopniowy, lecz systematyczny spadek cen. Jeszcze 24 maja standard cash notowano w Londynie na poziomie £ 1.120-1.130 za tonę, podczas gdy 1-go czerwca już tylko £ 1.110-1.115 a w dniu 7 czerwca jedynie £ 1.045-1.050. W dostawach terminowych trzymiesięcznych cena cyny obniżyła się do poziomu £ 1.028-1.029. W ten sposób w okresie czterech ostatnich miesięcy /7.II - 7.VI/ cyna na giełdzie londyńskiej zniżkowała o pełnych 38%.

W dniu 1-go czerwca kontrolowana cena cyny w Nowym Jorku została ponownie obniżona o 3 ¢ na 1 lb. a notowania w pierwszej dekadzie czerwca opiewały na 136 ¢ za 1 lb Grada A spot. Powyższy krok komentowany jest podobnie jak poprzednie, a mianowicie polityką maksymalnego obniżania cen cyny na rynkach kapitalistycznych przez władze amerykańskie.

W okresie maja Malaje eksportowały 4.970 ton metalu w porównaniu do 5.134 ton w kwietniu. Wysyłki majowe obejmowały 1.038 ton dla W. Brytanii, 2.261 ton z przeznaczeniem do krajów zachodnio-europejskich, 1.449 ton dla posiadłości brytyjskich i 222 ton z innym przeznaczeniem. W maju Malaje nie eksportowały cyny do Stanów Zjednoczonych. Zapasy czystego metalu i metalu w koncentratkach wynosiły na koniec kwietnia 6.639 ton wobec 6.725 ton o miesiąc wcześniej.

Ogólnie biorąc, międzynarodowy rynek cyny wykazywał tendencje słabnące a nabywcy zajęli pozycje wyczekujące, spodziewając się dalszych obniżek cen.

C y n k Meldunki z międzynarodowego rynku cynku w ostatnich dwóch tygodniach przyniosły ponownie wiadomości o wzrastającym niedoborze tego metalu na wszystkich rynkach kapitalistycznych. Władze amerykańskie czynią wszelkie wysiłki aby zapewnić sobie maksimum dostaw zagranicznych. Niezależnie od wielkiej transakcji zawartej w maju przez "American Zinc, Lead and Smelting Company" z firmą "Barvue" kontrolowaną przez "Golden Manitou" /Kanada/ opiewającej na 175.000 ton suchych koncentratów cynku, których dostawa po 17,50 ¢ za 1 lb zajmie co najmniej 2,1/2 lata. Stany Zjednoczone nabyły ostatnio w Argentynie 10.000 ton koncentratów po nieujawnionej cenie.

W pierwszych dniach czerwca amerykańska NPA powiadomiła producentów cynku o obowiązku produkcji na zapasy wojenne 20% obecnej przeciętnej produkcji miesięcznej cynku elektrolitycznego i 10% innych gatunków cynku. Według obliczeń "American Zinc Institute" zapasy cynku w kwietniu w Stanach Zjednoczonych wynosiły 14.511 ton /short/ wobec 11.105 ton w marcu. Produkcja jednak spadła z 80.450 ton na 77.293. Niewykonane dostawy kształtowały

przez Ministerstwo Zaopatrzenia o £ 25 na tonie do poziomu £ 234 za tonę. Spodziewana jest również rychła rewizja ceny złomu miedzianego. W Belgii oficjalna cena miedzi, bazowana na notowaniach amerykańskich, zwyżkowała o 3,15 fr. na kg do poziomu 31,15 fr./ jest to cena prawie w zupełności nominalna/.

R_t_e_ć

Produkcja rtęci we Włoszech w pierwszym kwartale r.b. wyniosła 48.377 ton w porównaniu z 34.594 ton w tym samym okresie r.ub. Dzięki ~~wysokiego~~ wysokiej koniunkturze wiele kopalń znacznie podniosło swą produkcję, a szereg złóż oddawna poniechanych ponownie poddanych zostało eksploatacji. Cena rtęci na rynku włoskim waha się obecnie od około 130-140.000 lirów za butlę = 34,1/2 kg.

się na poziomie 77.293 ton.

W dniu 1-go czerwca b.r. Board of Trade ogłosiło, iż eksport półfabrykatów cynku z Anglii będzie w dalszym ciągu możliwy w zupełnie wyjątkowych wypadkach. W kwietniu Anglia importowała 6.737 ton surowego cynku, a w pierwszych czterech miesiącach b.r. 33.294 ton w porównaniu z 41.277 ton w tym samym okresie 1950 r.

W dniu 29 maja maksymalne ceny cynku we Francji zostały podniesione do 153 fr. za 1 kg czyli o 12 fr. za Virgin 99,75% i do 165 fr. za cynk elektrolityczny.

W miejscowości Nossa w północnych Włoszech na ukończeniu jest obecnie elektrolityczna huta cynku, której produkcja rozpocznie się jeszcze w tym roku. Zdolność produkcyjna tych nowych zakładów, będzie własnością Società per Azioni Piombo e Zinco, wynosić będzie 21.000 ton metalu rocznie. Przewiduje się jednak, iż początkowo, na skutek niedostatecznych dostaw energii elektrycznej produkcja wynosić będzie około 16.000 ton rocznie.

M i e d ź Amerykański Instytut do Spraw Miedzi opublikował dane statystyczne, dotyczące zapasów metalu znajdujących się w dyspozycji przemysłowców amerykańskich, wytwarzających artykuły z miedzi i z brązu. Na podstawie tych cyfr, oszacowane ilości deficytu zaopatrzenia w miedź przemysłu amerykańskiego w ostatnich miesiącach przedstawiają się następująco: /w tonach short/

	<u>1 9 5 0</u>	<u>1 9 5 1</u>
styczeń	8.692	214.151
luty	27.084	232.675
marzec	33.182	249.952
kwiecień	20.610	270.816

Pomimo spodziewanego napływu większych dostaw miedzi chilijskiej po ostatniej podwyżce ceny przez Stany Zjednoczone - o czym już donosiły "Wiadomości Handlu Zagranicznego" - nowa fala strajków w kopalniach rudy miedzi i w hutach w Chile spowodowała spadek produkcji o blisko 50%. Odróżnienia w dostawach wynoszą już około 20.000 ton. Tymczasem nowe rozporządzenie NPA skieruje aż 75% produkcji miedzi w Stanach Zjednoczonych na potrzeby przemysłu zbrojeniowego w III - kwartale b.r. Jednocześnie z tego samego źródła napływają meldunki o przewidywanym spadku zapasów miedzi w Stanach Zjednoczonych w bieżącym roku kalendarzowym o co najmniej 500.000 ton w porównaniu do stanu zapasów w 1950 r.

Podniesienie cen miedzi chilijskiej oraz amerykańskiej na rynkach eksportowych spowodowało analogiczne zmiany w cenach miedzi w Anglii i w Belgii. W Anglii oficjalna maksymalna cena sprzedaży miedzi została podniesiona

Dobra inwestycyjne

Meldunki z angielskiego rynku obrabiarek

Zgodnie z oświadczeniem min. Straussa z końca maja, "obcięcie dostaw obrabiarek o ca 35% dla rynku krajowego, produkującego na potrzeby cywilne, będzie w najbliższych osiemnastu miesiącach nieuniknione w związku z koniecznością pokrycia zwiększonego zapotrzebowania przemysłów zbrojeniowych na obrabiarki". Strauss zaznaczył również, iż w celu jak najbardziej racjonalnego rozdziału obrabiarek, pozostających do dyspozycji przemysłu cywilnego, utworzone będą specjalne regionalne komisje nadzorująco-doradcze, których zadaniem będzie kontrola rzeczywistego zapotrzebowania na obrabiarki angielskiego przemysłu cywilnego, oraz doradzanie jakie zastępcze typy obrabiarek mogłyby być zastosowane w razie ewentualnych trudności w dostawach zamówionych już przez poszczególne zakłady wytwórcze obrabiarek.

Jeśliby ogólny program rozdziału obrabiarek został zrealizowany w terminie, to drogą wyżej wspomnianych ograniczeń angielski przemysł zbrojeniowy otrzymałby w najbliższych 18 miesiącach 7000 - 8000 obrabiarek niezależnie od 8000 sztuk już zamówionych w firmach krajowych, oraz 19.000 - 20.000 maszyn importowanych.

W pierwszych pięciu miesiącach b.r. następujące ilości obrabiarek zamówione zostały na rynkach zagranicznych:

Stany Zjednoczone	-	6.650	sztuk			
Niemcy Zachodnie	-	3.150	"	=	£ 8,7	mln.
Francja	-	1.862	"	=	" 7,0	"
Włochy	-	1.550	"	=	" 5,5	"
Szwajcaria	-	1.770	"	=	" 5,25	"
Belgia	-	1.041	"	=	" 2,625	"
Szwecja	-	48	"	=	" 0,95	"
Dania	-	10	"	=	" 0,06	"

Łączne zamówienia na obrabiarki wynosiły do końca maja br. 16.081 sztuk na sumę przeszło £ 29 mln. Jest to bardzo poważna ilość jeśli weźmie się pod uwagę, że w r.1950 angielski przemysł obrabiarkowy dostarczył na rynek krajowy obrabiarek o łącznej wartości £ 24,6 mln., a eksportował za sumę £ 14,1 mln.

Z powyższego widać również, że Anglia pośpiesznie stara się zapewnić sobie dostawy obrabiarek zagranicznych, bowiem dokonane zamówienia wynoszą już obecnie 80 - 85% przewidzianych do końca 1952 r. dostaw zagranicznych.

Jeśli chodzi o eksport obrabiarek angielskich, to zgodnie z wyżej cytowanymi wypowiedziami rządowymi Wielka Brytania będzie starała się utrzymać ten eksport na poziomie niewiele niższym od dotychczasowego, a to z powodu dostarczania ich w pierwszym rzędzie swym posiadłościom zamorskim, dominium i krajom paktu atlantyckiego, oraz z uwagi na to, że obrabiarki "wzmacniają szczególnie mocno - wg słów Straussa - jej zdolności wytargowania sobie potrzebnych surowców i podstawowych artykułów żywnościowych".

Terminy dostaw inwestycyjnego sprzętu elektrotechnicznego
w niektórych krajach kapitalistycznych

Z raportu "Machinery and Equipment - Export Availabilities and Delivery Periods" /H.M. Stationery Office POB 569/ opracowanego przez jedną z podkomisji O.E.E.C. wynika, iż "seller's market" w dziedzinie inwestycyjnego sprzętu elektrotechnicznego wzmościł się znacznie w ostatnich kilku miesiącach. I tak np. terminy dostaw na różnego typu wyposażenie elektrowni i siłowni wynosiły w końcu maja br. /cyfry w nawiasach oznaczają miesiące/:

w Austrii

od 6 do 36 miesięcy, w szczególności na podstacje - /6 - 18/, na małe generatory /z zapasów - do 8/, na średnie generatory - /12 - 14/ i na duże generatory - /24 - 36/;

w Belgii

na prądnice termiczne i hydrauliczne na prąd zmienny /10 - 18/;

w Holandii

na mechaniczne wyposażenie elektrowni - /18 - 36/, na generatory powyżej 7500 małe kW - /18 - 24/, na kompletne zespoły turbin parowych powyżej 7500 kW - /12 - 24/;

w Danii

na generatory do 12000 kW - /20 - 24/;

we Francji

na generatory hydrauliczne i termiczne - /15 - 30/;

we Włoszech

na generatory poniżej 7500 kW - /12 - 24/,
na zespoły turbin parowych od 7500 do 45000 kW - /24 - 30/;

w Szwecji

na generatory powyżej 7500 kW - /18 - 20/;

w Szwajcarii

na generatory powyżej 7500 kW - /12 - 24/;

w Anglii

na kompletne przemysłowe parowe turbo-generatory do 6000 kW - /12-18/; na silniejsze od 7500 do 20000 kW /24/, na elektrownie wodne poniżej 5000 hp - /12-24/, zaś o mocy powyżej 5000 hp - /24-42/;

w Niemczech Zachodnich

na generatory do 1000 kVA - /2 - 6/, powyżej 1000 kVA - /6 - 11/, na kompletne zespoły turbin parowych do 10000 kVA - /6-12/ i powyżej 10000 kVA - /12 - 20/.

Z informacji powyższych wynika, że stosunkowo najkrótsze terminy dostaw miały miejsce w maju w Niemczech Zachodnich.

W dziedzinie sprzętu transmisyjnego terminy wykonania zamówień przedstawiają się następująco:

Austria

transformatory do 10 mVA - /z zapasów lub do 4 - 10/, transformatory ponad 10 mVA - /z zapasów lub ok. 18/, izolowane kable i przewodniki - dostawa natychmiastowa;

Belgia

transformatory - /4 - 10/ w zależności od rozmiaru, izolowane przewody wysokiego napięcia - /3 - 10/; kondensatory statyczne - /4-8/, wyłączniki i przełączniki wysokiego napięcia dla podstacji /od 4 miesięcy do roku/, druty emaliowane, izolowane, przewodniki wysokiego napięcia oraz izolowane przewodniki do użytku wewnątrz budynku /do dwóch miesięcy/;

Holandia

zwykłe prostowniki - /dostawa natychmiastowa/, specjalne prostowniki - /4 - 6/, sprzęt przełącznikowy na małe napięcia - /6 - 9/, relays i magnetyczne wyłączniki /do 4 miesięcy/, wyłączniki i przełączniki wysokiego napięcia uzbrojone, izolowane olejem - /12-24/, kable wysokiego napięcia 10 kV i więcej - /3-6/, kable niskiego napięcia - /2-4/, kable telefoniczne - /3 - 5/, przewodniki w rurce gumowej - /1-3/, sprawdziany do kabli do kV - /do dostawy natychmiastowa/, transformatory do 1000 kVA - /3-16/, powyżej 1000 kVA - /18-30/;

Francja

transformatory powyżej 1000 kVA - /10 - 30/;

Włochy

transformatory do 650 kVA - 6 - 18/, statyczne
kondensatory do 1000 V - /dostawa natychmiastowa/.

Finlandia uzupełnia tabor kolejowy

Według ostatnich doniesień, Finlandia zamierza niezwłocznie zakupić na rynku europejskim kilkanaście parowozów oraz większą ilość szyn kolejowych. Oferty podobno już wpłynęły - szczegółów brak.

Produkcja i eksport sprzętu inwestycyjnego w Belgii

Poniższe zestawienie ilustruje produkcję i eksport niektórych dóbr inwestycyjnych w Belgii z wyodrębnieniem 4 kwartału roku ubiegłego, wykazującego wzrost tak produkcji jak i wywozu dóbr inwestycyjnych.

Produkcja i eksport sprzętu inwestycyjnego w Belgii

Przeciętna kwartalna w 1000 ton

	P r o d u k c j a			E k s p o r t		
	I - II kw. 1949r	I-II- -III kw. 1950r	IV kw. 1950r.	I-II kw. 1949r	I-II-III kw. 1950	IV kw. 1950r.
Wszelka walcówka i odlewy prócz blach	128,5	109,1	148,9	69,1	57,3	91,1
blachy	122,3	133,2	164,9	46,1	37,3	58,5
budowa okrętów	7,6	6,7	4,9	2,7	3,6	2,0
sprzęt kolejowy	73,1	12,2	13,8	46,2	6,5	10,2
motocykle, samoloty						
pompy i kompresory	12,8	16,0	16,0	3,1	4,2	4,5
obrabiarki	8,3	6,0	6,2	5,1	3,9	4,1
sprzęt elektrotechniczny	25,7	26,8	23,9	6,5	4,8	6,5
inne maszyny	23,3	22,6	32,1	6,7	6,1	6,7
	401,6	332,6	410,7	187,7	123,2	184,5

Poważny wzrost produkcji traktorów w Europie

Według obliczeń E. C.E. zamieszczonych w "Economic Survey of Europe in 1950" produkcja traktorów w 1950 r.

wzrosła w Europie nie licząc Polski oraz Związku Radzieckiego o 38% w stosunku do 1949 r. i o 485% w stosunku do poziomu produkcji w 1937 r. W 1950 r. Europa posiadała, wg tego źródła, 976.200 traktorów wobec 836.700 w 1949 r. i 269.700 w 1938 r. Ilość hektarów ziemi uprawnej, przypadającej na jeden traktor w Europie bez Z.S.R.R. spadła z 600 na 200 w okresie ostatnich 10 lat.

Produkcja traktorów w niektórych krajach
 europejskich w 1000 sztuk

	1937 r.	1949 r.	1950 r.	1950 r. w % 1949r.
Austria	0,1	4,2	5,7	136
Czechosłowacja	0,2 <u>a/</u>	9,7	12,0	124
Francja	1,7	17,3	14,2	82
Niemcy Zachodnie	12,0	26,7	57,6	215
Niemiecka Republika Demokratyczna	4,0	0,6	5,0	834
Węgry	0,7	3,4	5,1	150
Włochy	2,0 <u>b/</u>	7,5	8,0	107
Rumunia	-	2,2	3,7	168
Szwecja	0,3 <u>b/</u>	5,4	7,0	130
Szwajcaria	1,3	1,8	1,2	67
Anglia	17,9	90,4	120,2	133
R a z e m	40,2	169,2	234,2	138

a/ 1938 r., b/ 1934 - 1938 r.

Z A Ł A C Z N I K I

SYTUACJA NA RYNKU BAWELNY PAŃSTW KAPITALISTYCZNYCH

Wzrost militaryzacji gospodarki państw kapitalistycznych, pozostający w związku z agresywną polityką kół rządzących U.S.A., Anglii i innych państw, wywarł poważny wpływ na rynek surowców włókienniczych, a w szczególności na rynek bawełny.

Na skutek wzrostu zamówień wojennych na tkaniny bawełniane zużycie bawełny, zmniejszone w 1949 roku w wyniku postępów kryzysu ekonomicznego w państwach kapitalistycznych zaczęło się zwiększać w r. 1950. Wg tymczasowych danych ogólna produkcja bawełny w tych państwach w 1950/51 roku powinna jednak szybko się obniżyć na skutek zmniejszenia powierzchni zasiewów w Stanach Zjednoczonych. W warunkach koniunktury inflacyjnej i spekulacji wojennej doprowadziło to w drugiej połowie 1950 roku do ogromnej, w znacznej mierze spekulacyjnej zwyżki cen.

W sezonie 1949/50, obejmującym okres od 1 sierpnia 1949 roku do 31 lipca 1950 r., produkcja bawełny przewyższała zapotrzebowanie, wobec czego nagromadziły się znaczne zapasy. Zapasy bawełny wzrosły z 2920 tys. ton / 13.250 tys. bel/ przy końcu sezonu 1948/49 do ca 3.230 tys. ton - / 14.135 tys. bel/ na 1 sierpnia roku 1950. Wzrost zapasów bawełny następował, podobnie jak w poprzednim sezonie, przede wszystkim w USA, gdzie kryzys gospodarczy rozwijał się szybciej niż w innych państwach. Równocześnie eksport bawełny z USA napotykał na trudności ze względu na brak dolarów w państwach importujących bawełnę. Na 1 sierpnia 1950 roku zapasy bawełny w USA wynosiły około 45% zapasów świata kapitalistycznego.

Blisko połowa produkcji bawełny skupia się na obszarach kolonialnych i zależnych, które nie mając własnego przemysłu eksportują większą część produkowanego surowca. Pomiędzy państwami, przerabiającymi duże ilości bawełny jedynie tylko U.S.A. zaspakajają swoje potrzeby i zdolne są eksportować ten artykuł.

Ogólne zbiory bawełny w państwach kapitalistycznych po raz pierwszy przekroczyły w 1949/50 r. przeciętny poziom przedwojenny. W szeregu jednak państw produkcja bawełny była nadal niższa od przedwojennej.

Na skutek rabunkowej gospodarki imperialistów uprawa bawełny w państwach kolonialnych i zależnych upada.

Jednym z dowodów tego jest taki np. fakt, że zbiory bawełny w Brazylii, Peru, Indiach i Pakistanie pozostają dotychczas na poziomie znacznie niższym od przeciętnych zbiorów z lat 1934-38. Szczególnie opornie odbywa się rozwój produkcji bawełny w Indiach i Pakistanie, gdyż gospodarka ich dotkliwie odczuwa skutki polityki imperialistów angielskich, którzy podzielili jednolity kraj na dwa zależne od siebie gospodarczo dominia.

Produkcja bawełny w państwach kapitalistycznych

/ w tys. ton/

	Przeciętna w okresie 1934-38	1947/48	1948/49	1949/50 <u>x/</u>
O g ó ł e m	5.310	4.480	5.290	5.900
w tym:				
U.S.A.	2.755	2.571	3.225	3.611
Meksyk	69	105	124	212
Argentyna	60	89	91	128
Brazylia	389	263	331	295
Peru	84	67	64	60
Indie /	1.150	569	421	477
Pakistan /		193	195	221
Turcja	52	47	67	96
Sudan Anglo- Egipski	53	47	56	60
Kongo Belgijskie	33	39	47	48
Egipt	400	281	392	382
Uganda	59	29	67	56

Po wojnie produkcja bawełny w Indiach i Pakistanie zaczęła maleć, podnosząc się jedynie w r.1949/50 i to zaledwie do około 2/3 przeciętnego rocznego zbioru w okresie lat 1934-1938. Wzrost ten tłumaczy się jednak nie tyle ulepszeniem systemu uprawy, ile zwiększeniem obszarów zasiewu oraz korzystnymi warunkami atmosferycznymi w sezonie 1949/50.

Na skutek nadzwyczaj zacofanej gospodarki zbiory - zarówno w Indiach jak i w Pakistanie silnie wahają się w zależności od warunków atmosferycznych. Chłopi indyjscy, pozostający w niewoli u obszarników i lichwiarzy nie mają możliwości w najmniejszym nawet stopniu ulepszyć uprawę roli, gdyż za towary swoje otrzymują bardzo niskie ceny, nie pokrywające czasami kosztów produkcji. Tak np. w roku 1949/50 ustalona przez rząd indyjski cena jednego z rodzajów bawełny wynosiła 620 rupii za kendi /335,6 kg/, podczas gdy koszty produkcji wynosiły 700 rupii.

x/ - dane tymczasowe

Nie zważając na ciężką sytuację żywnościową kraju, rząd indyjski pod naciskiem fabrykantów włókienniczych, odczuwających brak surowca, dąży do powiększenia obszarów uprawy bawełny kosztem zmniejszenia zasiewu zbóż. Ze względu na niedobór bawełny i trudności importowe spowodowane brakiem walut w 1949 roku zamknięto liczne fabryki i wyrzucono na bruk dziesiątki tysięcy robotników. Równocześnie Pakistan, którego przemysł włókienniczy jest słabo rozwinięty, ma znaczne nadwyżki bawełny i musi je eksportować.

Produkcja bawełny w Egipcie w 1949/50 roku spadła nieco w porównaniu z poprzednim sezonem, mimo że obszar zasiewu tej rośliny został powiększony. Znaczne zniszczenie zasiewów bawełny średniowłóknistej przez szkodniki i zmniejszenie ogólnego obszaru zasiewów spowodowały zmniejszenie zbiorów bawełny tego gatunku, wzrosły natomiast zbiory bawełny długowłóknistej. Zmniejszenie zapasów bawełny średniowłóknistej stworzyło korzystne warunki dla spekulacyjnej zwyżki cen.

Produkcja bawełny w Egipcie /w tys. ton/

	1947/48	1948/49	1949/50
O g ó ł e m	280,6	392,2	382,4
długowłóknista	72,6	156,0	202,0
w tym:			
karnak	58,0	87,6	133,1
giza 7	3,0	1,1	-
menufi	4,1	22,3	29,3
średniowłóknista			
/Zagora i Ashmuni/	208,0	236,2	180,4

zwiększyła

Z państw eksportujących bawełnę produkcję jej w r. 1949/50: U.S.A., Meksyk, Sudan Anglo-Egipski i Turcja. Wzrost produkcji bawełny w Stanach Zjednoczonych wywołał zaniepokojenie wśród amerykańskich monopolii bawełnianych, które mimo wykorzystania aparatu państwowego dla własnych interesów, nie liczyły na możliwość zbytu wszystkich nadwyżek bawełny po korzystnych cenach.

Wobec tego monopole bawełny znów uciekły się do wypróbowanego systemu sztucznego zmniejszania zasiewów, charakterystycznego dla okresu największego zaostrenia kryzysu rolnego.

Ustawa, na podstawie której rząd U.S.A. ma prawo ustalać powierzchnię zasiewów, została przyjęta przez Kongres w roku 1938. W czasie wojny działanie jej zostało zawieszone, już jednak w roku 1947 monopole poczyniły przygotowania celem jej przywrócenia. W roku 1949 przyjęto ustawę agrarną, ustalającą powierzchnię zasiewów, wzmacniającą system utrzymania cen produktów rolnych na sztucznym

poziomie i popierającą wszelkimi sposobami dumping artykułów rolnych.

System sztucznego utrzymywania cen bawełny daje plantatorom i wielkim farmerom możliwość uzyskania dodatkowych zysków. Wielcy producenci dają bawełnę w zastaw na początku sezonu t.j. w okresie kiedy ceny rynkowe są najniższe, następnie wykupują swój towar i sprzedają go po cenach wyższych. Drobną zaś farmerzy zmuszeni są sprzedawać swoją bawełnę od razu po zbiorach, gdyż w zastaw można dać tylko towar znajdujący się w składach kontrolowanych przez rząd lub należących do farmera. Własnego składu drobny farmer nie posiada, a magazyny rządowe są niewystarczające dla pomieszczenia wszystkich nadwyżek bawełnianych, przy czym są one oddane przede wszystkim do dyspozycji wielkich przedsiębiorców. Powierzchnia zasiewów bawełny w U.S.A. wyniosła w roku 1950 7.689 tys. ha w porównaniu z 11.053 tys. ha w roku 1949 t.j. zmniejszyła się o ponad 30%. Według grudniowej oceny Ministerstwa Rolnictwa zbiory bawełny w sezonie 1950/51 wyniosą 2.240 tys. ton /9.884 tys. bel/, co stanowić będzie prawie o 40% mniejszą ilość niż w r. 1949/50.

Spadek produkcji w U.S.A. w r. 1950/51 wywarł wpływ na rozmiary produkcji bawełny w całym świecie kapitalistycznym, które będą niższe o 15-20% niż w r. 1949/50. Natomiast konsumpcja bawełny, znacznie zmniejszona pod wpływem kryzysu gospodarczego w r. 1948/49, zwiększyła się nieco w 1949/50 i zwiększa się w dalszym ciągu w 1950/51 na skutek wzrostu zamówień wojennych. Zużycie dużych ilości bawełny dla celów wojennych powinno spowodować zmniejszenie konsumpcji tego surowca na potrzeby cywilne.

Największą ilość bawełny przerabia się w U.S.A., Anglii, Francji, Japonii i Indiach, na które to państwa przypadało w r. 1949/50 około 70% bawełny, zużywanej w świecie kapitalistycznym. We wszystkich tych krajach zużycie bawełny na 1 mieszkańca jest niższe od przedwojennego. Konsumpcja bawełny w U.S.A. zaczęła obniżać się już w roku 1947/48. Jedynie wzmożona militaryzacja i spekulacja wojenna, za pomocą których monopole amerykańskie usiłują uniknąć kryzysu gospodarczego, spowodowały zwiększenie zużycia bawełny. W r. 1949/50 wyniosło ono 2.012 tys. ton w porównaniu z 1.768 tys. ton w r. 1948/49. W r. 1950/51 zużycie bawełny w USA wzrasta w dalszym ciągu. W amerykańskich sferach handlowych przypuszcza się, że w r. 1951 do 30% przedy bawełnianej zużytej zostanie na zaspokojenie potrzeb wojennych Stanów Zjednoczonych. W okresie pierwszych pięciu miesięcy bieżącego sezonu /sierpień - grudzień 1950/ zużycie bawełny osiągnęło 998 tys. ton /4.404 tys. bel/ w porównaniu z 817 tys. ton /3.606 tys. bel/ w analogicznym okresie w r. 1949.

Zużycie bawełny w Anglii znajduje się na poziomie znacznie niższym niż przed wojną. W roku 1949/50 było ono

o 22% niższe od poziomu w r.1938/39. Systematyczne obniżanie siły nabywczej mas pracujących Anglii powiększa trudności dla zbytu artykułów włókienniczych na rynku wewnętrznym. Poziom zużycia bawełny w Anglii, jak i w szeregu innych państw, których przemysł włókienniczy pracuje w znacznej mierze dla eksportu, zależy również od możliwości zbytu wyrobów włókienniczych, tymczasem zaś konkurencja na światowym rynku włókienniczym zaostrza się. Eksporterzy angielscy obawiają się japońskiego dumping'u towarów włókienniczych, podtrzymywanego obecnie przez monopole amerykańskie. Japonia już w r.1949 zaczęła wypierać z niektórych rynków Anglię, jako eksportera tekstylii. Cena japońskich tkanin bawełnianych jest niższa od angielskich, na skutek szczególnie dużej eksploatacji robotników w Japonii. Prawie 80% robotników japońskiego przemysłu włókienniczego stanowią kobiety, których eksploatacja nie zna granic.

Wykorzystując kontrolowany przez siebie japoński przemysł w walce ze swoimi konkurentami angielskimi monopolami amerykańskimi kierują japoński eksport tkanin bawełnianych przede wszystkim do krajów strefy szterlingowej - Pakistanu, Związku Południowo-Afrykańskiego i na Malaje. Angielski eksport tkanin bawełnianych do tych krajów maleje a japoński wzrasta. Organ finansjery brytyjskiej "Financial Times" z 3 kwietnia 1950 r. pisał, że o ile U.S.A. będą nadal działać w tym kierunku, to wkrótce liczne kraje, będące przed wojną tradycyjnymi rynkami zbytu dla przemysłu angielskiego zostaną dla Anglii zamknięte.

W roku 1950 eksport tkanin bawełnianych z Japonii wyniósł 1.050 mln. yardów², podczas gdy Anglia w tym okresie eksportowała 822 mln. yardów², a jeszcze w r.1949 wywoziła ona o 20% więcej tkanin bawełnianych niż Japonia.

Systematyczne obniżanie poziomu życiowego mas pracujących, trudności gospodarcze państw importujących, brak walut zagranicznych oraz znaczna podwyżka cen - wszystko to utrudniało rozszerzenie eksportu bawełny i wzmagало konkurencję na rynku międzynarodowym, chociaż eksport bawełny w 1949/50 wzrósł w porównaniu z poprzednim sezonem, to jednak pozostawał on o 10% poniżej przeciętnego poziomu w 1934-1938 r.

Głównymi dostawcami bawełny na rynek światowy są USA, Egipt, Pakistan i Brazylia - największym spośród nich eksporterem są Stany Zjednoczone. Eksport amerykański w 1949/50 r. osiągnął poziom przedwojenny i wyniósł 48% całego eksportu państw kapitalistycznych. Usiłując wszelkimi sposobami wzmocnić swoją ekspansję gospodarczą monopole amerykańskie wykorzystują fundusze państwowe, zebrane w postaci podatków od ludności pracującej USA, dla finansowania eksportu bawełny. Główne miejsce w amerykańskim eksporcie bawełny zajmują dostawy w ramach planu Marshalla. Poza tym rząd USA udziela specjalnych kredytów na eksport

tego surowca. Dostawy w ramach planu Marshall'a wyniosły w r.1949/50 824 tys.ton /3.634 tys.bel/ a 211 tys.ton / 929 tys.bel/ eksportowano do Japonii w ramach specjalnych kredytów. W sumie dało to ponad 75% ogólnego eksportu bawełny w USA.

Eksport bawełny wg krajów pochodzenia /w tys.ton/

	Przeciętna za lata:			
	1934-1938	1947/48	1948/49	1949/50
O g ó ł e m :	3.070	1.870	2.400	2.720
w tym				
Sudan Anglo-Egipski	50	48	72	61
Argentyna	30	3	6	10
Kongo Belgijskie	29	46	43	46
Brazylia	194	229	207	130
Egipt	375	342	369	357
Indie	/ 614	153	57	44
Pakistan	/	188	147	187
Mozambik	5	28	26	26
Nigeria	9	6	8	13
U.S.A.	1.294	441	1.080	1.307
Meksyk	23	78	50	146
Francuska Afryka				
Równikowa	7	27	30	26

Plan Marshall'a jest wykorzystywany przez monopole amerykańskie dla zbytu bawełny niskogatunkowej, na którą nie ma zapotrzebowania na rynku wewnętrznym. Tak np. na początku r.1950 w Niemczech Zachodnich stworzone zostały duże zapasy przedzwy bawełnianej, której zbyć był utrudniony na skutek tego, że była ona wyprodukowana z niskogatunkowej bawełny amerykańskiej. W związku z tym na wiosnę 1950 r. przemysłowcy zachodnio-niemieccy woleli zrzec się części bawełny, przyznanej Niemcom Zachodnim w ramach planu Marshall'a pomimo poważnego braku surowca w kraju dla przemysłu włókienniczego.

Drugim po Stanach Zjednoczonych eksporterem bawełny jest Egipt. Eksport jego pozostaje wciąż jeszcze na poziomie niższym od przedwojennego, co tłumaczy się zarówno zmniejszeniem zbiorów po wojnie jak i zwiększoną konkurencją na rynkach tego towaru. W szczególności Japonia, której przed wojną dostarczał Egipt znaczne ilości bawełny, obecnie zaopatrywana jest prawie całkowicie przez Stany Zjednoczone. Z 231 tys.ton bawełny importowanych w r.1949/50 do Japonii, 182 tys.ton pochodziło z U.S.A.

Poważnymi eksporterami bawełny są również Brazylia i Pakistan. Eksport z Brazylii w pierwszych latach powojennych znajdował się na wysokim poziomie, gdyż poza bawełną z bieżącej produkcji wywożono bawełnę z zapasów powstałych

w czasie wojny. Od r.1947/48 brazylijski eksport bawełny malał i w r.1949/50 stał już poniżej poziomu przedwojennego. Spadek ilości zbiorów i zwiększenie konsumpcji krajowej spowodowały zmniejszenie zapasów eksportowych. Eksport bawełny z Pakistanu wynosi zaledwie $\frac{1}{3}$ poziomu przedwojennego, co tłumaczy się przede wszystkim obniżką zbiorów bawełny. Popyt na bawełnę pakistańską, sprzedawaną za funty szterlingi, był w r.1949/50 duży, a eksport wzrósł znacznie w porównaniu z 1948/49 r.

Po wojnie pojawił się na rynku bawełny nowy poważny konkurent - Meksyk. W 1949/50 eksport jego był sześciokrotnie większy niż przed wojną i trzykrotnie większy niż w 1948/49 r. Ceny bawełny meksykańskiej do końca r.1950 były niższe, niż ceny odpowiednich gatunków bawełny amerykańskiej. Na skutek tego zapasy eksportowe bawełny meksykańskiej były szybko sprzedawane, co przyczyniało się do zwiększenia jej produkcji i eksportu.

W bieżącym sezonie 1950/51 warunki międzynarodowego handlu bawełną uległy znacznej zmianie. Zwiększenie militaryzacji państw kapitalistycznych przy zmniejszeniu produkcji bawełny spowodowało brak tego surowca na rynku światowym, na skutek czego w szeregu państw wprowadzono licencjonowanie eksportu bawełny.

O ile na początku r.1950 U.S.A. narzucały swoją bawełnę innym państwom, to obecnie dostawy jej zamienione zostały w narzędzie nacisku i wymuszania. Tak np. chcąc uzyskać od Anglii zniżkę cen wełny i kauczuku U.S.A. rozmyślnie zmniejszają zaopatrzenie jej w bawełnę. Rząd U.S.A. ustalił w październiku r.1950 ściśle określoną wysokość eksportu do wszystkich państw kapitalistycznych za wyjątkiem Kanady na okres sierpień r.1950 - marzec r.1951. Ustalony on został początkowo zaledwie na 453 tys.ton /2 mil. bel/ bawełny w porównaniu z 1.308 tys.ton /5.770 tys.bel/, wywiezionych z U.S.A. w sezonie 1949/50. Określenie wysokości eksportu wywołało ostry protest amerykańskich plantatorów bawełny, którzy ze względu na brak bawełny na rynku światowym i istnienie nadzwyczaj wysokich cen liczyli na ogromne zyski dodatkowe. Dla drobnych farmerów ograniczenie eksportu nie miało znaczenia, gdyż sprzedali oni swoją bawełnę na początku sezonu. Gazeta "Cotton Trade Journal", reprezentująca interesy plantatorów i wielkich kupców bawełny, pisała, że ustalenie wysokości na poziomie wynoszącym zaledwie 453 tys.ton jest wynikiem użycia zakulisowych wpływów na członków Kongresu przez przemysłowców włókienniczych, którzy są zaniepokojeni wzrostem cen bawełny i dążą do pozbycia się konkurencji zagranicznych nabywców bawełny. Pod naciskiem monopoli bawełnianych rząd Stanów Zjednoczonych dwukrotnie powiększał kwotę eksportową, która wynosi obecnie 793 tys.ton /3.496 tys.bel/. Podział eksportu wg krajów świadczy o zaostrzeniu się sprzeczności między U.S.A. a Anglią. Podczas gdy Anglia otrzymała zaledwie 60,1 tys.ton /265 tys.bel/ w porównaniu z 94,8 tys.ton /418,2 tys.bel/ importowanych przez Anglię ze Stanów

Zjednoczonych w okresie 1949/50, eksport do Japonii wyniósł 195,7 tys. ton /863 tys. bel/, co znacznie przewyższa import bawełny do Japonii z U.S.A. w okresie sierpień - marzec 1949/50. Zaopatrując w pierwszym rzędzie japoński przemysł włókienniczy, w którym jest zaangażowany kapitał amerykański i stawiając go w bardziej korzystnych warunkach, monopol U.S.A. zadają poważny cios swoim angielskim konkurentom na światowym rynku włókienniczym. Eksporterzy angielscy nie bez powodu są bardzo zaniepokojeni wzrostem eksportu japońskiego przemysłu włókienniczego, produkującego z surowca amerykańskiego i przy pomocy kapitału amerykańskiego dla krajów Azji Południowo-Wschodniej i Afryki.

Po ustaleniu kwoty eksportowej w U.S.A. wprowadzone zostały ograniczenia eksportu bawełny w szeregu innych państw. Eksport niektórych gatunków bawełny z Egiptu, Meksyku i Pakistanu był czasowo zawieszony, a następnie znacznie podwyższone zostały cła eksportowe. Cło eksportowe w Egipcie wzrastało w bieżącym sezonie dwukrotnie i w chwili obecnej przewyższa czterokrotnie cło obowiązujące w sezonie 1949/50.

Czynniki wojenne wywarły wpływ również i na ceny bawełny. Już w sezonie 1949/50 nastąpiła poważna wyższość cen. Od sierpnia 1949 r. do czerwca 1950 r. cena bawełny amerykańskiej wzrosła o 8%. Wzrosły też ceny na innych rynkach. Na skutek braku dolarów popyt na bawełnę sprzedawaną za funty szterlingi lub dostarczaną w ramach umów handlowych, podobnie jak i we wszystkich poprzednich sezonach lat powojennych był większy niż na bawełnę amerykańską. Doprowadziło to do ukształtowania się na rynku 2-ch cen, pozostających na różnych poziomach: jednej - na rynku USA, drugiej - na rynkach egipskim, brazylijskim i pakistańskim. W sezonie 1949/50 poza dużą ilością cen charakterystyczny był również anormalny stosunek cen egipskich gatunków bawełny różnej długości, wywołany spekulacyjnymi operacjami rynkowymi. W wyniku tego cena średniowłóknistej bawełny "ashmuni" dwukrotnie przewyższyła w maju 1950 r. cenę normalnie droższej bawełny długowłóknistej "karnak". W czerwcu r. 1950 cena "ashmuni" wynosiła \$ 1.661 za tonę w porównaniu z \$ 959 za tonę w styczniu r. 1950 t.j. wzrosła o 73%, podczas gdy cena bawełny "karnak" spadła w tym samym okresie o 10%. Wspomniane operacje spekulacyjne doprowadziły do całkowitej dezorganizacji egipskiego rynku bawełny i wywołały w lecie r. 1950 wielką zniżkę eksportu bawełny średniowłóknistej. W początku r. 1950/51, kiedy na rynek rzucono została bawełna z nowych zbiorów, zakłócony przez spekulację stosunek cen, został przywrócony.

Wzrastające tempo militaryzacji państw kapitalistycznych, przejście U.S.A. od przygotowań wojennych do aktów bezpośredniej agresji i polityka wyśrubowywania cen, prowadzona przez monopol amerykański, spowodowały w połowie r. 1950 ogromny wzrost cen. Czynnikiem sprzyjającym ich wzrostowi stał się również niski szacunek zbioru bawełny w Stanach Zjednoczonych w r. 1950/51, opublikowany w sierpniu r. 1950.

Od początku lipca do początku października 1950 r. ceny bawełny amerykańskiej wzrosły o 21%. Zwyżka cen bawełny amerykańskiej przy braku dolarów w państwach importujących bawełnę, wywołała jeszcze znaczącej wzrost cen tego towaru w innych krajach, sprzedających bawełnę za funty szterlingi lub dostarczających ją w ramach umów towarowych. Wprowadzenie w październiku 1950 kwoty eksportowej w USA wywołało dalszą zwyżkę cen bawełny w innych państwach. Cena bawełny brazylijskiej w końcu października r.1950 była już o 40% wyższa niż cena obowiązująca w przeddzień wprowadzenia ograniczeń eksportu bawełny z USA. Ustalenie wspomnianych wyżej dwóch dodatkowych kwot spowodowało zwyżkę cen bawełny amerykańskiej i zahamowało nieco wzrost cen na innych rynkach.

Zwyżka cen bawełny nie polepsza sytuacji pracujących chłopów i drobnych farmerów, gdyż wszystkie korzyści stąd płynące otrzymują wielcy plantatorzy i spekulanci - pośrednicy. Wysokie ceny ustalone w połowie sezonu 1950/51 przynoszą ogromne zyski monopolom bawełnianym i wielkim kupcom bawełny. Chłopi zaś i drobni farmerzy nic nie zyskali na tej zwyżce, gdyż byli oni zmuszeni sprzedać swoją bawełnę na początku sezonu, kiedy ceny jej były znacznie niższe od cen obecnych.

Wzrost cen bawełny sprzyjał prowadzeniu najróżnorodniejszych operacji spekulacyjnych przez wielkie firmy handlowe i urzędników państwowych. Tak np. firmy, zajmujące się handlem bawełną zakupiły w jesieni r.1950 w Towarowo-Kredytowej Korporacji /amerykańska organizacja rządowa/ wielką ilość tego towaru, celem dalszego jej odsprzedaży po wyższych cenach. Na skutek dużych sprzedaży bawełny z zapasów Korporacji Towarowo-Kredytowej, jak również z powodu zmniejszenia oddawania bawełny ze zbiorów 1950/51 pod zastaw, z uwagi na wysokie ceny - zapasy rządowe, wynoszące na dzień 1 sierpnia r.1950 650 tys.ton, znacznie zmalały.

W styczniu r.1951 rząd U.S.A. ustanowił t.zw.ceny maksymalne dla szeregu towarów, w tym: na bawełnę, zamrażając równocześnie płace. Przedsięwzięcie takich środków szło po linii życzeń kapitalistów, gdyż ustalone wysokie ceny zapewniają im olbrzymie dochody, a robotnicy pozbawieni są prawa domagania się podwyżki płac. Nieswycie wysokie ceny bawełny powodują zwiększenie obszarów zasiewów. Tak np. przypuszcza się, że w Kalifornii zasiewy bawełny obejmują w r.1951 - 506 tys.ha w porównaniu z 236 tys.ha w r.1950. Możliwość powiększenia plonów wywołuje już obecnie zaniepokojenie wśród amerykańskich monopolistów bawełny.

Wnieszniaja Targowla Nr 3
marzec 1951 r.

W. Tereszina

ŚWIATOWE CENY RYBNICOWE

W roku uzgl. miesiącu przebiegu	Peżonice	Kakuryda	Ryż	C u k i e r	Kawa	Kakao	Szafiro chudo	Maso	San Loc
	Winnipeg	Chicago	London	N. York	N. York	N. York	Chicago	Kopachaga	N. York
	N. Mon. I cena eksport.	Żółta 2	biraa Rangoon cif	Kuba, survey 95g nieślony cif	Santos IV loco	Acera loco	żym wago	I jakood	Prime Res- loco
	Cent. za 60 lbs	Cent. za 56 lbs	sh. za 112 lbs	Cent. za 1b.	sh. za 112 lbs	Cent. za 1b.	g za 100 lbs	kor. za 100 kg	Cent. za 1b
1938	101.62	54.82	8/4 1/8	2.04	19/7 1/8	5.30	8.54	230.06	8.11
1948	226.00			5.12	59/2	39.75			12.03
1949	219.67	129.78	61/0	5.36	59/2	21.56	19.50	624.03	12.82
1950	207.59	146.40	62/10 1/5	5.44	59/2	32.16	18.84	570.82	12.82
1949 X....	238.00	117.38	61/0	5.53	59/2	20.89	17.39	600.00	12.82
XI....	234.13	122.55	61/0	5.40	59/2	24.91	16.03	600.00	9.98
XI....	222.19	130.30	61/0	5.24	59/2	25.89	16.03	600.00	9.90
1950 I....	214.32	129.27	61/0	5.27	59/2	27.57	16.51	600.00	9.91
II....	215.79	128.18	61/0	5.16	59/2	25.47	17.26	600.00	10.08
III....	222.84	131.87	61/0	5.05	59/2	22.97	16.08	600.00	10.20
IV....	222.47	139.58	61/0	5.02	59/2	24.26	15.78	600.00	11.10
V....	213.38	147.60	61/0	5.21	59/2	28.49	18.68	600.00	12.43
VI....	206.24	146.20	61/0	5.28	59/2	31.01	19.56	551.67	11.70
VII....	206.08	153.76	61/0	5.55	59/2	36.15	23.13	550.00	13.42
VIII....	203.81	152.47	61/0	5.75	59/2	40.62	22.65	550.00	14.38
IX....	199.13	151.29	61/0	5.75	59/2	41.99	20.37	550.00	14.19
X....	196.25	148.63	67/2 1/2	5.73	59/2	36.92	19.09	550.00	12.74
XI....	194.25	159.90	69/0	5.69	59/2	36.00	18.23	550.00	14.23
XI....	196.46	168.02	69/0	5.80	69/2	34.67	18.59	550.00	17.40
1951 I....	201.39	177.41	69/0	5.60	57/2	36.88	20.73	550.00	19.02
II....	213.17	183.43	69/0	5.46	57/2	37.61	22.01	550.00	19.52
III....	219.77	176.52	69/0	5.45	57/2	38.35	21.23	550.00	18.47
IV....		182.12			57/2	38.25	21.75		
V....		173.37				38.37	21.50		
1936 100 III	216.3	322.0	827.0	267.2	291.8	723.6	248.6	239.1	230.0

Wzrost ciężar przebieg	Kopca		Wzrost		Baza		Szerokość		K				Wzrost		Szerokość					
	Ląd	Strajk F.M.S. cif	Ląd	Tętno 64°s wart	N. Jork	Midling, 15/16° 1000	Chicago	Byki, 60 lbs 1 porcja	N. Jork	Ląd	Szerokość	Szerokość	Szerokość	Szerokość	Szerokość					
																Ląd	Szerokość	Szerokość	Szerokość	Szerokość
2 za 2.240 lbs	Cent. za lb.	Cent. za lb.	Cent. za lb.	cent. za lb.	d. za lb	Strajk-cen za lb.														
1938	11/9/4	26.10	8.66	11.74	14.55	7.20	24.06													
1948	70/15/5 1/5	109.66	30.98	22.91	22.08	12.88	42.15													
1949	91/1/6 4/5	186.01	32.43	37.07	17.58	11.56	38.27													
1950					41.31	32.35	108.84													
1949	X.	110.23	29.79	24.50	16.47	13.11	44.09													
	XI.	115.75	29.92	24.50	16.70	13.60	45.77													
	XII.	120.75	30.41	22.85	17.60	14.43	48.51													
1950	I.	137.67	31.88	21.55	18.33	14.86	50.07													
	II.	146.33	32.79	20.60	19.31	15.71	52.90													
	III.	141.00	32.72	21.49	19.96	15.98	54.10													
	IV.	148.25	33.19	20.92	23.52	19.33	65.86													
	V.	165.20	33.61	21.67	28.38	23.55	80.94													
	VI.	82/4/4	164.00	34.61	30.73	24.03	82.12													
	VII.	84/16/3	167.00	38.16	40.11	28.58	95.17													
	VIII.	98/0/0	198.00	38.94	31.25	51.96	134.09													
	IX.	108/0/0	240.00	41.62	33.50	56.89	147.08													
	X.	93/15/0	228.00	40.70	31.75	62.08	171.94													
	XI.	102/8/9	245.00	43.18	34.11	70.26	198.65													
	XII.	106/9/9	251.67	43.48	35.55	71.21	173.13													
1951	I.	122/3/0	308.26	45.04	37.76	70.80	205.17													
	II.	138/10/0	324.70		35.40	73.39	225.82													
	III.	131/14/0	347.53	46.06	34.25	73.54	218.39													
	IV.	117/0/0	292.00	46.06	36.50	66.00	188.00													
	V.	284.00	46.06	36.50	66.00	188.00	146.00													
1953 = 100	III.	1,391.5	531.9	291.7	505.6	897.5	907.7													

W roku wzgl. doświadczenia przebiegłości	O I O W		C Y M K		C Y N A		N I K I E L		A L U M I N I U M		CEMENT
	N. Jork	Londyn	N. Jork	Londyn	N. Jork	Londyn	N. Jork	Londyn	N. Jork	Londyn	Londyn
	Common loco cent. za lb.	niekiedy krajowy i za 2240 lbs	Wschód St. Louis loco cent. za lb	G O B . zagran. loco i za 2240 lbs	stopień A (Straits) loco cent. za lb	Straits cen. eksport. i za 2240 lbs	elektro- katody 99 x 11 cent. za lb	standard i za 2240 lbs	Virginia 99 x Al. fab. cent. za lb	99-99 5/8 Al cen. eksport. i za 2240 lbs	Portland cement 5 ton sh. za 2240 lbs
1338	4.74	15/4/10	4.61	14/0/0	42.29	189/12/0	35.00	182/10/0	20.50	97/5/0	42/0
1948	18.04		13.31	80/0/6	99.25	548/0/11					
1949	15.41	104/8/10 1/2	12.21	87/9/6 4/5	99.32	602/4/3 1/2	40.00	251/3/9	17.00	98/13/4 1/4	61/1 1/3
1950	13.29	107/16/10 1/2	13.86	119/5/2 1/2	95.57	745/16/8	44.79	359/15/6 1/4	17.70	115/0/0	62/6
1949	15.05	100/16/8 8/15	10.00	72/6/1 3/7	102.13	614/5/0			17.00	102/12/2 1/12	61/9 9/11
	13.48	113/4/10/ 1/7	9.31	83/3/1 7/13	95.73	750/0/0			17.00	115/0/0	62/6
	12.53	103/11/4	9.78	86/16/4	91.09	704/14/9	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
	12.00	98/10/0	9.76	85/10/0	78.93	605/11/8 1/2	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
I.	12.00	98/10/0	9.75	87/0/9 1/4	76.13	600/5/6 4/5	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
II.	12.00	98/10/0	9.75	85/10/0	74.50	599/14/1 4/5	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
III.	10.95	89/18/10 5/8	9.94	86/18/1 1/2	75.79	598/9/9 1/2	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
IV.	10.61	86/8/11 1/2	10.55	93/1/1	76.35	590/0/9	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
V.	11.71	95/3/6	11.96	103/7/8	77.50	596/9/10	40.00	321/0/0	17.00	115/0/0	62/6
VI.	11.80	96/11/4	14.59	124/6/0	77.52	601/6/6	48.00	386/0/0	17.50	115/0/0	62/6
VII.	11.71	94/5/6	15.00	127/10/0	89.82	676/10/3	48.00	386/0/0	17.50	115/0/0	62/6
VIII.	12.85	104/6/4	15.00	127/10/0	102.42	784/14/10	48.00	386/0/0	17.50	115/0/0	62/6
IX.	15.77	127/2/0	17.11	142/7/4	101.50	779/14/6	48.00	386/0/0	17.85	115/0/0	62/6
X.	16.03	129/10/0	17.50	151/0/0	113.43	884/4/6	48.00	386/0/0	19.00	115/0/0	62/6
XI.	17.00	137/10/0	17.50	151/0/0	138.07	1084/1/10	48.00	386/0/0	19.00	-	62/6
XII.	17.00	137/10/0	17.50	151/0/0	143.57	1163/18/11	49.45	393/16/6 1/2	19.00	-	62/6
I.	17.00	137/10/0	17.50	151/0/0	170.84	1230/2/3 3/11	50.50	406/0/0	19.00	-	69/0
II.	17.00	137/10/0	17.50	151/0/0	182.75	1470/6/6	50.50	406/0/0	19.00	-	81/1
III.	17.00	137/10/0	17.50	151/0/0	146.09	1318/5/0	50.50	406/0/0	19.00	-	83/6
IV.	17.00	160/0/0	17.50	160/0/0	142.00	1177/10/0	50.50	406/0/0	19.00	-	91/0
V.	17.00	160/0/0	17.50	160/0/0	139.00	1120/0/0	50.50	406/0/0	19.00	-	
III.	358.5	902.1	379.5	1078.5	345.4	695.3	144.3	222.5	92.7	118.3	198.6

W roku uzgl. się przebiegało	ROPA NAFTOWA		BENZYN		SIROKKA ŻELAZNA		STAL w sztabach		W I E O Z	
	Kanał / Okręt		U S A porty		Wielka Brytania		Antwerpia		N. York	
	33-33'9" 8e		70-72 Okręt Cena eksport. fob		Hesyt. Dostawa wybr. pinc. rochnod.		fob		Elektrolit Ioco zakłady	
	9 za 42 gal.		cent. za gal.		1 za 2240 lbs		fr. belg. za t.		cent. za lb.	
									1 za 2240 lb.	
1938	1.12		4.77		6/12/6		.		9.77	
1948	2.51		10.00		11/9/3		.		22.43	
1949	2.51		9.75		11/13/0		3.400		19.59	
1950	2.51		.		11/15/6		.		21.69	
1949	X		9.45		11/16/6		.		17.63	
	XI		9.31		11/16/6		.		18.39	
	.		.		11/16/6		.		18.50	
1950	I		9.03		11/16/6		2.850		18.50	
	II		9.03		11/16/6		2.775		18.50	
	III		9.03		11/16/6		2.700		18.50	
	IV		9.04		11/16/6		2.675		18.91	
	V		9.46		11/18/6		2.525		19.90	
	VI		9.92		12/0/6		2.800		22.31	
	VII		10.07		12/0/6		3.313		22.50	
	VIII		10.13		12/0/6		4.000		23.11	
	IX		10.21		12/0/6		4.300		24.50	
	X		10.34		12/0/6		4.350		24.50	
	XI		10.38		12/0/6		4.575		24.50	
	XII		10.38		12/0/6		4.800		24.50	
1951	I		10.38		12/0/6		5.850		24.50	
	II		10.38		12/2/6 1/2		6.625		24.50	
	III		10.38		12/7/6		6.750		24.50	
	IV		2.51				6.875		27.50	
	V		2.51							
1938 = 100 III	224.1		217.5		186.8				250.8	
									440.6	

MIARY DŁUGOŚCI

Amerykańskie

inch	2,5400 cm
foot = 12 inches	0,3048 m
yard = 3 feet	0,9144 m
mile = 1,760 yards	1,50335 km
Angielskie	
inch	2,5400 cm
foot = 12 inches	0,3048 m
imperial yard = 3 feet	0,9144 m
fathom = 6 feet	1,8288 m
pole, rod, perch = 5 1/2 yards	5,02919 m
chain = 22 yards	20,1168 m
furlong = 220 yards	0,20117 km
statute mile = 1.760 yards	1,50334 km
nautical mile, knot = 2.027 2/3 yards	1,854 km
league = 5.280 yards	4,828 km

MIARY POWIERZCHNI

Amerykańskie

square inch	6,4516 cm ²
square foot = 144 square inches	0,0929 m ²
square yard = 9 square feet	0,83613 m ²
acre = 4.840 square yards	0,40469 ha
square mile = 640 acres	258,9998 ha

Angielskie

square inch	6,4516 cm ²
square foot = 144 square inches	0,0929 m ²
square yard = 9 square feet	0,83613 m ²
square rod, pole, perch	25,29281 m ²
rood = 1.210 square yards	0,10117 ha
acre = 4.840 square yards	0,40469 ha
square mile = 640 acres	258,9998 ha

MIARY OBJĘTOŚCI

Amerykańskie

cubic inch /cu.in./	16,3872 cm ³
cubic foot /cu.ft./ = 1,728 cu.in.	0,02832 m ³
cubic yard /cu.yd./ = 27 cu.ft.	0,76456 m ³
board foot /bd.ft./ = 144 cu.in.	2,35974 dm ³
Board Measure /B.M./ = 1.000 bd. ft.	2,35974 m ³
Cord = 128 cu. ft.	3,62456 m ³
dla ciał stałych	
U.S. dry quart	1,10123 l.
U.S. peck = 8 dry quart	8,80982 l.
U.S. bushel = 4 pecks	35,239 l.
dla płynów	
U.S. liquid quart	0,94636 l.
U.S. liquid gallon = 4 l. quarts	3,78543 l.
U.S. barrel = 42 l. gallons	1,68987 hl

Angielskie

cubic inch /cu.in./	16,3872 cm ³
cubic foot /cu.ft./ = 1,728 cu.in.	0,02832 m ³
cubic yard /cu.yd./ = 27 cu.ft.	0,76456 m ³
cubic fathom = 216 cu.ft.	6,11627 m ³
load = 50 cu.ft.	1,416 m ³
Cord = 128 cu.ft.	3,62456 m ³
Register ton = 100 cu.ft.	2,83161 m ³
dla ciał stałych	
gallon = 4 quarts	4,54596 l.
bushel = 8 gallons	36,368 l.
strike = 2 bushels	72,735 l.
sack, bagl = 3 bushels	1,09103 hl
barrel = 36 gallons	1,63654 hl
quarter = 4 strikes	2,90942 hl
chaldron = 4 1/2 quarters	13,09248 hl
Loaży wey = 40 bushels	14,5470 hl
Last = 80 bushels	29,0944 hl
dla płynów	
gill	0,14206 l.
pint = 4 gills	0,56624 l.
quart = 2 pints	1,13,49 l.

Angielskie - dla płynów /c.d./

imperial gallon = 4 quarts	4,54596 l.
peck = 2 gallons	9,09193 l.
imperial bushel = 4 pecks	0,36368 hl
quarter = 8 bushels	2,90944 hl
barrel = 34,97 gallons	1,5899 hl

W A G I

Amerykańskie

grain	0,0648 g
ounce	28,349 g
pound /lb./	0,45359 kg
cental = 100 lb.	45,359 kg
short ton = 2000 lb.	907,185 kg
long ton = 2240 lb.	1,016 047 t

Angielskie

grain	0,0648 g
dram	1,7720 g
ounce /oz./ = 16 drams	28,349 g
imperial pound /lb./ = 16 oz.	0,45359 kg
customary stone = 8 lb.	3,62874 kg
legal stone = 14 lb.	6,35029 kg
quarter = 28 lb.	12,70059 kg
hundredweight / cwt./ = 4 quarters	50,802 kg
/centweight/	
short ton = 2000 lb.	907,185 kg
long ton = 20 cwt.	1,016047 t
ton	
Kanadyjskie	
cwt. = 100 lb.	45,359 kg
ton = 20 cwt.	907,185 kg

TABELA PRZEŁICZEŃ

ZB0ZA, JARZYNY I JAJA

Przeliczenie amerykańskie

1 bushel	omsa =	32 lb.	=	0.14515	q
"	pszenicy =	60 lb.	=	0.27216	q
"	jęczmienia =	48 lb.	=	0.21772	q
"	stodu	= 34 lb.	=	0.15422	q
"	żyta	= 56 lb.	=	0.25401	q
"	ziemiaków =	60 lb.	=	0.27216	q
"	cebuli	= 54 lb.	=	0.24831	q
"	fasci	= 30 lb.	=	0.13608	q
/Szwecji/					

Dla U.S.A. i Kanady - 1 tona maki eksportowanej -
= 1,33 t ziarna
dla innych państw - 1 tona maki eksportowanej =
= 1,22 t ziarna

Przeliczenia angielskie

1 bushel	omsa	= 39 lb.	=	0,17690	q
"	pszenicy	= 60 lb.	=	0,27216	q
"	jęczmienia	= 50 lb.	=	0,22680	q
"	żyta	= 56 lb.	=	0,25401	q
"	cebuli	= 56 lb.	=	0,25401	q
1 quarter	omsa	= 312 lb.	=	1,4521	q
"	pszenicy	= 480 lb.	=	2,17724	q
"	jęczmienia	= 400 lb.	=	1,81437	q

iaja w skorupce

1 Great Hundred /6.Hunds./	=	120 szt
145 gt.hunds = 1 long ton	=	1,016047 t
1 Case /amerykańskie/	=	30 tuzino

ja ja bez skrupki

1 cwt. jaj w płynie lub zamrożonych	=	1.120 szt
1 cwt. albuminy	=	5.600 szt
1 cwt. jaj w proszku /bez albuminy/	=	4.500 szt

C U K I E R

U.S.A.

1 tona cukru sirova = 0,9346 t cukru rafinovanog
ne paštrva

BAWELINA

<u>S.A.</u>	
1 beja brutto = 500 lb.	= 226,796 kg
1 beja netto = 468 lb.	= 216,817 kg

U.S.A.

azylia	
1 beiz	= 397 lb.
	= 180,000 kg

Indie

$$1 \text{ bel} = 400 \text{ lb} = 181,437 \text{ kg}$$
Egypt
$$1 \text{ tantar /bawelny odziarnionej/} = 99,05 \text{ lb.} = 44,928 \text{ kg}$$

DRENNOTARTETICIOSANE

	cubic meter	cubic foot	standard	1000 board foot	KONOMAZNIK V ORTAĞLIKAKCI	
					cubic meter	cubic foot
Cubic meter	1	35,3	0,214	0,424	1,57	59,0
Cubic foot	0,02832	1	0,06606	0,012	0,0472	1,57
Standard	4,672	165	1	1,98	7,79	275
1000 board foot)	2,36	83,3	0,505	1	3,96	140
1000 super foot)	1,42	50,0	0,303	0,500	2,36	83,3
Load						

Notowania giełd towarowych w Londynie i Now Yorku na pierwsze ostatnie 6-ciu miesięcy
/z Daily Commercial Report/

T O W A R	J e d n o s t k a		S t a n o w i s k o	L u t y	M a r z e c	K w i e t e n	M a j	C z e r w i e c
	z a g	o b i e k t						
cukier, fice granul	cut	sh	40/3	40/3	40/3	40/3	40/3	40/3
kawa, Santos Nr.2 /New York/	lb	¢	56,-	56,25	56,25	55,75	55,50	55,50
kakao, G.f.Accra spot	cut	sh	208/4	310/-	315/-	315/-	312/6	312/6
herbata iadyjska	lb	sh	1/6	1/6	1/6	3/3	3/6	3/6
ryż luzarsowy	ton	£	8,5/-	8,5/-	8,5/-	8,5/-	8,5/-	8,5/-
pieprz czarny	lb	sh	10/9	11/11	12/6	13/-	13/-	13/-
szelak	cut	sh	410/-	435/-	430/-	365/-	360/-	360/-
kauzruk, rib.aa.sheets Std.spot.	lb	d	55	64	71 1/2	54	42 1/2	42 1/2
juta, Daisee, 2/3, cardf	ton	£	120,-	144,-	170,-	228	228	228
bawełna, mid.American /New York/	lb	¢	44,28	9,-	9,-	46,06	46,06	46,06
kapra, Straits, f.a.cif Kost.	ton	£	111,-	130,10/-	144,10/-	117,10/-	101,10/-	101,10/-
olej bawełniany, surowy	"	£	109	109	125	125	125	125
olej kokosowy	"	£	106	106	126	126	126	126
olej sojowy rafinowany	"	£	114	138	138	138	138	138
nitrat sodu	"	£	-	-	-	-	-	-
sulfat amonu	"	£	12,15/6	12,17/-	12,18/6	13,1/6	13,1/6	13,1/6
siarcz elektr./ciężka kawa/	"	£	202	202	202	210	234	234
cyna, Standard	"	£	1,150	1,360	1,445	1,175	1,115	1,115
olej zagraniczny	"	£	136	136	136	160	160	160
antymon ang.99%	"	£	151	151	151	160	160	160
srebro	"	£	250	325	360	390	390	390
platyna	butla	£	43,-	74,-	74,-	74,-	74,-	74,-
złoto	uncja 102,9	d	70	78 1/2	78 1/2	78 1/2	78 1/2	78 1/2
	sh	sh	248/-	248/-	248/-	248/-	248/-	248/-

